

PROGRAM INTERREG CZECHY - POLSKA

2021-2027

jesień 2021, wersja 0.6

Kod CCI	[15 znaków]
Tytuł	Program Interreg Czechy-Polska
Wersja	
Pierwszy rok	2021
Ostatni rok	2027
Kwalifikowalny od	
Kwalifikowalny do	
Nr decyzji Komisji	
Data decyzji Komisji	
Nr decyzji zmieniającej program	[20]
Data wejścia w życie decyzji zmieniającej program	
Regiony NUTS objęte programem	
Komponent	A

Spis treści

1. Wspólna strategia programu: główne wyzwania w zakresie rozwoju oraz działania podejmowane w ramach polityki	7
1.1. Obszar objęty programem	7
1.2. Wspólna strategia programu: Podsumowanie głównych wspólnych wyzwań z uwzględnieniem różnic i nierówności gospodarczych, społecznych i terytorialnych, a także wspólnych potrzeb inwestycyjnych i komplementarności oraz synergii z innymi programami i instrumentami finansowania, wniosków z dotychczasowych doświadczeń oraz strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego, w przypadku gdy obszar objęty programem w całości lub w części jest objęty co najmniej jedną strategią	7
1.2.1 Kontekst programu w okresie 2021 – 2027	7
1.2.2 Różnice gospodarcze, społeczne i terytorialne	8
1.2.3. Komplementarność i synergia z innymi formami wsparcia.....	18
1.2.4 Wnioski z dotychczasowych doświadczeń	20
1.2.5. Strategie makroregionalne	22
1.3. Uzasadnienie wybranych celów polityki oraz celów specyficznych Interreg, odpowiadających im priorytetów, celów szczegółowych oraz form wsparcia z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, kwestii brakujących połączeń w infrastrukturze transgranicznej	23
2. Priorytety	28
2.1. Priorytet 1 –Zintegrowany system ratownictwa i środowisko	28
2.1.1. iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	28
2.1.2 Powiązane rodzaje działań oraz ich oczekiwany wkład w realizację wspomnianych celów szczegółowych oraz, w stosunkowych przypadkach, strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego	28
2.1.3 Wskaźniki.....	30
2.1.4. Główne grupy docelowe.....	31
2.1.5 Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania zintegrowanych inwestycji terytorialnych, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lub innych narzędzi terytorialnych	31
2.1.6 Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych.....	31
2.1.7 Indykatorywny podział zasobów programu UE według rodzaju interwencji	31
2.1.8 vii) wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	33
2.1.9 Powiązane rodzaje działań oraz ich oczekiwany wkład w realizację wspomnianych celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego	33

2.1.10	Wskaźniki.....	34
2.1.11	Główne grupy docelowe.....	35
2.1.12	Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania zintegrowanych inwestycji terytorialnych, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lub innych narzędzi terytorialnych	35
2.1.13	Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych.....	35
2.1.14	Indykatywny podział zasobów programu UE według rodzaju interwencji	35
2.2.	Priorytet 2 – Turystyka	36
2.2.1. vi)	wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych.....	36
2.2.2	Powiązane rodzaje działań oraz ich oczekiwany wkład w realizację wspomnianych celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego	36
2.2.3	Wskaźniki.....	38
2.2.4	Główne grupy docelowe.....	40
2.2.5	Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania zintegrowanych inwestycji terytorialnych, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lub innych narzędzi terytorialnych	40
2.2.6	Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych.....	40
2.2.7	Indykatywny podział zasobów programu UE według rodzaju interwencji	40
2.3.	Priorytet 3 – Transport	41
2.3.1. ii)	rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej.....	41
2.3.2	Powiązane rodzaje działań oraz ich oczekiwany wkład w realizację wspomnianych celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego	41
2.3.3	Wskaźniki.....	43
2.3.4	Główne grupy docelowe.....	45
2.3.5	Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania zintegrowanych inwestycji terytorialnych, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lub innych narzędzi terytorialnych	45
2.3.6	Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych.....	45
2.3.7	Indykatywny podział zasobów programu UE według rodzaju interwencji	45
2.4.	Priorytet 4 - Współpraca instytucji i mieszkańców	46
2.4.1.	Zwiększanie sprawności administracji publicznej w drodze wspierania współpracy prawnej i administracyjnej oraz współpracy między obywatelami, podmiotami społeczeństwa obywatelskiego i instytucjami, w szczególności w celu wyeliminowania przeszkód prawnych i innych przeszkód w regionach przygranicznych	46

2.4.2 Powiązane rodzaje działań oraz ich oczekiwany wkład w realizację wspomnianych celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego	46
2.4.3 Wskaźniki.....	48
2.4.4 Główne grupy docelowe.....	49
2.4.5 Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania zintegrowanych inwestycji terytorialnych, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lub innych narzędzi terytorialnych	49
2.4.6 Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych.....	49
2.4.7 Indykatorywny podział zasobów programu UE według rodzaju interwencji	49
2.4.1. Budowanie wzajemnego zaufania, w szczególności poprzez wspieranie działań ułatwiających kontakty międzyludzkie	50
2.4.2 Powiązane rodzaje działań oraz ich oczekiwany wkład w realizację wspomnianych celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego	50
2.4.3 Wskaźniki.....	51
2.4.4 Główne grupy docelowe.....	52
2.4.5 Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania zintegrowanych inwestycji terytorialnych, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lub innych narzędzi terytorialnych	52
2.4.6 Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych.....	52
2.4.7 Indykatorywny podział zasobów programu UE według rodzaju interwencji	52
2.5. Priorytet 5 - Przedsiębiorczość	53
2.5.1. iii) wzmocnienie trwałego wzrostu i konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw oraz tworzenie miejsc pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach, w tym poprzez inwestycje produkcyjne.....	53
2.5.2 Powiązane rodzaje działań oraz ich oczekiwany wkład w realizację wspomnianych celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego	53
2.5.3 Wskaźniki.....	54
2.5.4 Główne grupy docelowe.....	55
2.5.5 Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania zintegrowanych inwestycji terytorialnych, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lub innych narzędzi terytorialnych	55
2.5.6 Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych.....	55
2.5.7 Indykatorywny podział zasobów programu UE według rodzaju interwencji	55
3. Plan finansowy.....	57
3.1 Środki finansowe w podziale na poszczególne lata.....	57

3.2 łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe.....	58
4. Działania podjęte w celu zaangażowania odpowiednich partnerów programu w przygotowanie programu Interreg oraz rola tych partnerów we wdrażaniu, monitorowaniu i ewaluacji	61
5. Podejście do informowania o programie Interreg i jego widoczności (cele, grupy docelowe, kanały komunikacyjne, w tym wykorzystanie mediów społecznościowych, w stosownych przypadkach, planowany budżet i stosowne wskaźniki monitorowania i ewaluacji)	64
6. Wskazanie wsparcia dla projektów o małej skali, w tym małych projektów w ramach funduszy małych projektów	65
7. Przepisy wykonawcze.....	66
7.1. Instytucje programu.....	66
7.2. Procedura utworzenia Wspólnego Sekretariatu.....	66
7.3 Podział odpowiedzialności pomiędzy uczestniczącymi państwami członkowskimi oraz, w stosownych przypadkach, państwami trzecimi lub krajami partnerskimi oraz KTZ w przypadku korekt finansowych dokonywanych przez instytucję zarządzającą lub Komisję	67
Indywidualne korekty finansowe	67
8. Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami.....	69
Załączniki	70

1. Wspólna strategia programu: główne wyzwania w zakresie rozwoju oraz działania podejmowane w ramach polityki

1.1. Obszar objęty programem

Obszar programu, położony na czesko-polskim pograniczu, tworzą regiony NUTS 3, które obejmują 5 czeskich krajów: liberecki, hradecki, pardubicki, ołomuniecki i morawsko-śląski oraz 6 polskich podregionów (podregion jest jednostką NUTS 3 w Rzeczypospolitej Polskiej): bielski i rybnicki (województwo śląskie), jeleniogórski i wałbrzyski (województwo dolnośląskie), nyski i opolski (województwo opolskie). Do obszaru programu po stronie polskiej należą ponadto powiaty (LAU1) strzeliński (podregion wrocławski w województwie dolnośląskim) i pszczyński (podregion tyski w województwie śląskim).

Całkowita powierzchnia obszaru programu to 47 097 km². Czeska strona obszaru wsparcia zajmuje 23 135 km² (29,3% powierzchni Republiki Czeskiej), polska część zajmuje 23 962 km² (prawie 8% powierzchni Rzeczypospolitej Polskiej). Obszar programu nie uległ zmianie w stosunku do okresu programowania 2014-2020.

Polska część obszaru programu liczy 3 822 570 mieszkańców, czeska 3 349 790 mieszkańców.

Na obszarze programu działa łącznie 6 euroregionów, czyli jednostek terytorialnych, działających na przygranicznych obszarach sąsiadujących państw, jako jednostki współpracy dwóch lub więcej państw. Powstały w wyniku wzajemnego porozumienia i działają na podstawie własnych statutów. Na obszarze programu działają również europejskie ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) NOWUM i TRITIA.

1.2. Wspólna strategia programu: Podsumowanie głównych wspólnych wyzwań z uwzględnieniem różnic i nierówności gospodarczych, społecznych i terytorialnych, a także wspólnych potrzeb inwestycyjnych i komplementarności oraz synergii z innymi programami i instrumentami finansowania, wniosków z dotychczasowych doświadczeń oraz strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego, w przypadku gdy obszar objęty programem w całości lub w części jest objęty co najmniej jedną strategią

1.2.1 Kontekst programu w okresie 2021 – 2027

Na początku perspektywy finansowej 2021-2027 Unia Europejska (UE) stoi przed szeregiem nowych wyzwań. Pandemia covid-19 mocno dotknęła każde państwo członkowskie i zmieniła naszą wizję tego, co jest możliwe. W pierwszej reakcji konieczne będzie ponowne uruchomienie najbardziej dotkniętych sektorów gospodarki. W dłuższej perspektywie głównym zadaniem będzie dostosowanie zarządzania kryzysowego na terenie programu i przygotowanie się na powtórzenie podobnego scenariusza.

Jednym z najbardziej dotkniętych pandemią sektorów gospodarki jest turystyka transgraniczna, głównie ze względu na czasowo zamknięte granice w 2020 r., oraz wprowadzenie w obu krajach

lockdownu. Spodziewany jest wzrost bezrobocia również w innych obszarach, w pełni uwidoczniając strukturalne niedostatki nieustannie zmieniającej się czeskiej i polskiej gospodarki. Istnieje potrzeba jej dywersyfikacji, dalszego rozwoju sektora usług, zwłaszcza w turystyce najbardziej dotkniętej kryzysem. Na potrzeby jej dalszej transformacji niezbędne jest wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw, lepszy dostęp do innowacji oraz regionalna inteligentna specjalizacja.

Istotną zachętą do tej transformacji jest Europejski Zielony Ład. Wkład obszaru wsparcia w realizację ambitnych celów będzie przede wszystkim polegać na wspieraniu różnorodności biologicznej, walce z zanieczyszczeniem środowiska i przechodzeniu na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Zmiana klimatu stawia nowe wyzwania dla transgranicznego zarządzania kryzysowego w zakresie podejmowania działań. Wiele już zrobiono we współpracy czeskiego i polskiego zintegrowanego systemu ratownictwa w poprzednich okresach programowania. Obecny okres 2021-2027 ma na celu usunięcie pozostałych przeszkód administracyjnych (służby ratownicze) i działań o charakterze systemowym.

Pomimo tego, że wiele zostało już zrobione, ciągłym zadaniem programu jest przełamywanie historycznych stereotypów między czeską i polską społecznością. Narzędziem może być nie tylko współpraca instytucji, ale przede wszystkim wspieranie bezpośredniej interakcji społeczeństwa, czyli projektów people-to-people.

1.2.2 Różnice gospodarcze, społeczne i terytorialne

Gospodarka

Gospodarka obszaru objętego programem, który tradycyjnie koncentrował się na przemyśle, przeszła poważną restrukturyzację. Po obu stronach znalazło to m.in. odzwierciedlenie w stosunkowo dużym spadku udziału w produkcji ogólnopolskiej w latach dziewięćdziesiątych i na początku XXI wieku. Stabilizacja następuje już po 2010 roku, z wyjątkiem części wschodniej, gdzie restrukturyzacja trwa nadal ze względu na wciąż znaczną obecność przemysłu ciężkiego.

Pod względem podstawowej struktury gospodarki obszar programowania charakteryzuje się wyraźnie większym udziałem sektora drugiego (przemysłu i budownictwa) w porównaniu ze średnią ogólnokrajową i znacząco niższym udziałem usług. Dotyczy to wszystkich regionów po obu stronach granicy. Udział sektora pierwszego (rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo i przemysł wydobywczy) w poszczególnych regionach różni się zależnie od konkretnych uwarunkowań m.in. środowiska geograficznego.

Spółeczno-gospodarcza analiza porównawcza obszaru programowego wskazuje, że w jego czeskiej części jest większy udział przemysłu i niższy udział usług, aniżeli po stronie polskiej. Udział przemysłu w strukturze wartości dodanej przekracza 40% w trzech czeskich regionach (w kraju morawsko-śląskim, libereckim i hradeckim) oraz w podregionie rybnickim po stronie polskiej. Mniejszy udział przemysłu odnotowywany jest w środkowej części obszaru (podregiony nyski i opolski oraz czeskie kraje ołomuniecki i pardubicki). Udział usług przekracza 50% we wszystkich polskich podregionach i w trzech czeskich krajach (pardubickim, ołomunieckim, morawsko-śląskim). Udział sektora pierwszego wyższy jest w regionach centralnej części obszaru programu, co wynika z uwarunkowań naturalnych.

Oceniając rozwój struktury gospodarki obszaru programowania w latach 2011-2016: nastąpił spadek znaczenia sektora pierwszego w strukturze PKB przede wszystkim po polskiej stronie granicy, wzrost udziału przemysłu w większości regionów obszaru programu i spadek udziału budownictwa w większości regionów czesko-polskiego pogranicza. Zachodzi również ścisły związek pomiędzy

dynamiką udziału usług i produkcji przemysłowej w PKB (obszary o większym wzroście udziału przemysłu w PKB charakteryzują się największym spadkiem udziału usług i przeciwnie).

Aktywność gospodarczą regionu można oceniać między innymi poprzez liczbę podmiotów gospodarczych, ich strukturę wielkościową i rozwój. Ważne miejsce zajmują małe i średnie przedsiębiorstwa, które przyczyniają się do budowania zdrowego środowiska biznesowego i są elementem stabilizującym system gospodarczy.

Ogólnie skala aktywności gospodarczej jest większa w czeskiej części obszaru programu, przy czym dotyczy to działalności gospodarczej prowadzonej przez osoby fizyczne, jak i prawne.

W czeskiej części obszaru wsparcia poziom aktywności gospodarczej jest poniżej średniej ogólnokrajowej. Największy poziom aktywności gospodarczej występuje w jego części zachodniej (kraj liberecki) a w części wschodniej najniższy (kraj morawsko-śląski).

Po polskiej stronie obszaru programu poziom aktywności gospodarczej bardziej zbliża się do poziomu średniej ogólnokrajowej. Średnia ogólnokrajowa przekoczona jest przede wszystkim w podregionach jeleniogórskim i bielskim oraz w niewielkim stopniu także w podregionie wałbrzyskim. W pozostałych podregionach poziom aktywności gospodarczej kształtuje się poniżej średniej ogólnokrajowej.

Struktura wielkościowa przedsiębiorstw ma znaczny wpływ na gospodarkę obszaru programu, jej odporność na negatywne zjawiska oraz jej szybkość reakcji na zmiany. Ponadto wpływa na chęć wchodzenia w struktury kooperacyjne, w tym podejmowanie współpracy transgranicznej. Małe i średnie przedsiębiorstwa są w stanie stosunkowo elastycznie reagować na zmieniające się uwarunkowania, mają względnie dużą zdolność absorbowania wolnej siły roboczej i są w stanie wypełnić lukę w strukturze stosunków handlowych pomiędzy dużymi przedsiębiorstwami. Natomiast w przeciwieństwie do tego, duże przedsiębiorstwa mają łatwiejszy dostęp do kapitału, informacji i wiedzy.

Struktura wielkościowa przedsiębiorstw wskazuje na koncentrację dużych podmiotów gospodarczych w szczególności w kraju morawsko-śląskim i pardubickim oraz w podregionach bielskim i rybnickim, czyli w podregionach województwa śląskiego. To tradycyjne regiony, w których przeważa przemysł ciężki i chemiczny. Duże przedsiębiorstwa charakteryzują się w Polsce i Czechach oraz na wspólnym pograniczu większą produktywnością i wartością dodaną, ale w przeciwieństwie do małych i średnich przedsiębiorstw są bardziej podatne na wahania koniunktury. Dlatego należy wspomagać zwiększenie dywersyfikacji gospodarki na poziomie regionalnym i lokalnym, a jednocześnie wspierać branże o dużym potencjale rozwoju (np. ruch turystyczny).

Z analizy porównawczej polskiej i czeskiej części obszaru programu wynika, że w polskiej części obserwowany jest większy udział średnich i dużych przedsiębiorstw, natomiast w czeskiej części większy udział małych przedsiębiorstw. Odzwierciedla to w obu krajach sytuację, jaka występuje w skali ogólnokrajowej.

Współpraca gospodarcza podmiotów z obu stron granicy stopniowo się pogłębia. Objawia się to zarówno w stabilnym wzroście wolumenu wymiany handlowej między oboma krajami, jak i w nieustannie rosnącym wolumenie wzajemnych inwestycji transgranicznych. Ponadprzeciętna dynamika wymiany handlowej w 2018 r. pozwoliła umocnić pozycję Republiki Czeskiej jako drugiego największego odbiorcy polskich produktów. Z drugiej strony, Polska pozostaje trzecim kierunkiem eksportowym czeskich firm. Korzystnie rozwija się współpraca inwestycyjna, z każdym rokiem zwiększa się liczba firm polskich działających bezpośrednio na rynku czeskim. Liczba czeskich przedsiębiorstw prowadzących działalność na polskim rynku również wykazuje tendencję wzrostową, choć na niższym poziomie.

Pozytywny wpływ na wzrost wzajemnej wymiany handlowej miały działania na rzecz przedsiębiorców realizowane przez izby gospodarcze, agencje rozwoju regionalnego, euroregiony, agencje wspierania handlu i inwestycji obu krajów; Czechtrade i PAIH (Polish Investment and Trade Agency) oraz jednostki administracji państwowej po obu stronach granicy. Skala przedsiębiorców, prowadzących swoją działalność w ramach obszaru programowego po drugiej stronie granicy nie jest zrównoważona. Ogólnie widoczne jest raczej większe zainteresowanie polskich podmiotów, dotyczące współpracy, prowadzenia działalności gospodarczej i wejścia na rynek po stronie czeskiej, niż w drugą stronę.

Po obu stronach wspólnej granicy istnieje sieć podmiotów doradczych, wspierających przedsiębiorców przy wchodzeniu na rynek sąsiada. Podmioty te włączają się także w relacje dostawców i odbiorców lub nawiązaniu innej formy współpracy z partnerem zagranicznym. Tego typu usługi oferują m.in. izby gospodarcze i handlowe, przedstawicielstwa handlowe w kraju sąsiada, a także organizacje pożytku publicznego. W celu wspierania transgranicznej współpracy gospodarczej podmioty te organizują różnego rodzaju wydarzenia. Prowadzą działania promocyjne i oferują różne narzędzia informatyczne, które ułatwiają przedsiębiorcom orientację i prowadzenie działalności gospodarczej po drugiej stronie granicy. Z tych usług co roku korzysta wiele tysięcy przedsiębiorców z obu stron granicy.

Główne wyzwania:

- wspieranie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw;
- pobudzanie zainteresowania współpracą dwustronną firm czeskich i polskich.

Środowisko

Stan środowiska oddziałuje na rozwój obszaru programu. Chociaż sytuacja uległa poprawie w ciągu ostatnich lat, nadal najważniejszym problemem jest zanieczyszczenie powietrza na obszarze wsparcia zwłaszcza przekraczanie norm stężeń zanieczyszczeń. Jednakże w wyniku warunków meteorologicznych redukcja produkcji emisji nie przekłada się na równie znaczące obniżenie stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, które zmieniają się w każdym roku. Jakość powietrza ma wpływ na wizerunek obszaru oraz związane z nimi cechy demograficzne i społeczne. Głównym problemem są emisje z lokalnych źródeł zanieczyszczeń (paleniska domowe) po obu stronach granicy. Znaczenia również nabierają zanieczyszczenia z transportu. Podobne źródła (transport, działalność przemysłowa) ma również hałas, który przejawia się w obszarze wsparcia zwłaszcza w aglomeracjach, centrach miast oraz podczas większego obciążenia dróg.

W ostatnich latach zauważalny jest wysoki wpływ zmian klimatycznych na obszar programu (susza, fale upałów, ekstremalne zjawiska klimatyczne). Wpływają one nie tylko na komponenty naturalne, ale pośrednio również na sferę ekonomiczną i społeczną, jakość życia oraz niektóre dziedziny gospodarki (leśnictwo, rolnictwo, turystyka).

Typową cechą czesko-polskiego terytorium są duże cenne obszary natury, chronione jako parki narodowe, rezerwaty, parki krajobrazowe, obszary Natura 2000 oraz inne formy ochrony przyrody po obu stronach granicy. Przyczyniają się one znacząco do jakości życia na pograniczu, do jego atrakcyjności dla turystyki i ogólnego wizerunku tego obszaru. Są one jednak lokalnie pod silną presją intensywnej turystyki (Karkonoski Park Narodowy, Adršpašsko – Teplické skály / Park Narodowy Gór Stołowych) z potencjalnym negatywnym wpływem na przedmiot ochrony oraz zrównoważoną turystykę.

W przypadku odpadów istotny wpływ na przyszły rozwój będzie miało nowe prawodawstwo UE (cele), które będzie stopniowo przekładać się na zasadnicze ograniczenie składowania odpadów komunalnych. Pierwszeństwo będą miały zasady gospodarki o obiegu zamkniętym, zwiększenie poziomu segregowania gromadzonych odpadów oraz inne ich wykorzystanie na cele odzyskiwania materiału i energii. Skutki mogą mieć charakter gospodarczy (wzrost opłat) i mogą również wpływać na wspólne rozwiązanie problemu w obszarze (urządzenia do bioprzetwarzania odpadów itp.).

Jakość cieków wodnych w obszarze programu nadal nie osiąga oczekiwanych parametrów, chociaż sytuacja systematycznie się poprawia. Przyczynia się do tego zarówno konglomeracja gospodarcza z ostatnich lat, nierównomierny poziom oczyszczania ścieków komunalnych na tym obszarze, jak i zmniejszone wodostany spowodowane przez suszę. Problemy w niektórych obszarach zaczynają przejawiać się również w postaci niedoboru wody.

Gleba jest nadal zagrożona przez przejmowanie gruntów pod budowę budynków mieszkalnych i przemysłowych oraz poprzez stosowanie pestycydów. Podobnie w przypadku leśnictwa problemem ostatnich lat i bliskiej przyszłości jest masowe obumieranie lasów świerkowych spowodowane powiązaniem ze sobą przyczynami, zwłaszcza zmianami klimatycznymi i niewłaściwej gospodarki leśnej.

Główne wyzwania:

- redukcja zanieczyszczenia powietrza (dotyczy emisji spalin pochodzących z gospodarstw domowych i transportu);
- adaptacja do zmian klimatycznych (adaptacja do suszy, fali upałów, ekstremalnych zjawisk klimatycznych) w miastach i na obszarach wiejskich, oparta na strategiach przystosowawczych do zmiany klimatu;
- kontynuacja działań na rzecz ochrony cennych obszarów natury przed degradacją, zachowanie bioróżnorodności, a tym samym zachowanie atrakcyjności terytorium, w tym zarządzanie fluktuacją odwiedzających.

Zintegrowany system ratunkowy

Na obszarze programu realizowana jest współpraca wszystkich głównych podmiotów tworzących zintegrowany system ratownictwa, czyli straży pożarnej, jednostek policji z obu krajów oraz pogotowia ratunkowego.

Najbardziej intensywna, również ze względu na liczbę potencjalnie zaangażowanych podmiotów, jak i najbardziej zaawansowane ramy prawne wspólnego działania, jest współpraca jednostek straży pożarnych. Dotyczy ona zarówno jednostek zawodowych, jak i ochotniczych z obu stron granicy.

Ramowe warunki współpracy określa umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o współpracy i pomocy wzajemnej na wypadek katastrof, klęsk żywiołowych i innych nadzwyczajnych wydarzeń z sierpnia 2003 r. Umowa ta określa podstawowe zasady wymiany informacji i kierowania działaniami, jak i kwestie odpowiedzialności materialnej w razie strat. Ponadto stanowi podstawę umów na poziomie regionalnym. Umowy te są zawierane między komendami Korpusu Ratowniczo-Gaśniczego czeskich krajów i ich polskimi odpowiednikami. Obecnie wszystkie Komendy Korpusu Ratowniczo-Gaśniczego czeskich przygranicznych krajów mają podpisane umowy lub memoranda o współpracy na podstawie Umowy z polskimi Komendami Wojewódzkimi Państwowej Straży Pożarnej z przygranicznych województw.

Obecnie nie istnieją żadne istotne przeszkody prawne uniemożliwiające współpracę transgraniczną straży pożarnych. Nadal natomiast występują pewne bariery utrudniające tę współpracę, jak na przykład problemy dotyczące ubezpieczenia pojazdów, odszkodowań dla osób trzecich za szkody powstałe w wyniku interwencji, wnoszenia opłat drogowych w drugim państwie itp. Tak samo jak nie istnieją transgranicznie połączone systemy wymiany informacji i kierowania działaniami łączące stanowiska operacyjne (które zgodnie z umową decydują o dyslokacji jednostek w razie wniosku o udzielenie pomocy transgranicznej).

Współpraca policji z obu stron granicy prowadzona jest na podstawie Umowy między Republiką Czeską a Rzeczpospolitą Polską o współpracy w zwalczaniu przestępczości, ochronie porządku publicznego oraz o współpracy na terenach przygranicznych (umowa z 2007 roku). Odbывается ona głównie w formie wspólnych ćwiczeń i narad, wspólnych patroli policyjnych i nieplanowanej współpracy w zależności od bieżących potrzeb.

Współpracę transgraniczną na poziomie pogotowia ratunkowego reguluje, tak samo jak w przypadku jednostek straży pożarnej, Umowa między Republiką Czeską a Rzeczpospolitą Polską o współpracy i pomocy wzajemnej w wypadku katastrof, klęsk żywiołowych i innych zdarzeń. Nie reguluje ona jednak kwestii codziennej współpracy medycznych służb ratunkowych. Dla praktycznej realizacji interwencji przez te służby na terenie drugiego państwa, wskazane jest zawarcie umów regulujących te kwestie, aby służby ratunkowe mogły w sposób legalny świadczyć pomoc medyczną na terenie innego państwa. Taka współpraca dałaby możliwość wyjazdu najbliższej karetki pogotowia (bez względu na to z jakiego jest państwa) do mieszkańców powiatów przygranicznych lub turystów przebywających na czesko-polskim pograniczu. Brak takich uregulowań między sąsiadującymi państwami powoduje, że współpraca medycznych służb ratowniczych jest ograniczona. Odbывается ona głównie w formie wspólnych ćwiczeń ratowników i wspólnych konferencji, których celem jest m.in. poszukiwanie sposobu usunięcia barier legislacyjnych, uniemożliwiających pełne rozwinięcie współpracy transgranicznego ratownictwa medycznego.

Główne wyzwania:

- ujednoczenie systemów zarządzania kryzysowego w celu zapewnienia efektywnej współpracy służb ratunkowych;
- usuwanie barier legislacyjnych i koordynacyjnych utrudniających działania zintegrowanego systemu ratunkowego.

Transport

Infrastruktura transportowa jest jednym z istotnych czynników rozwoju społeczno-gospodarczego regionów i warunkiem ich konkurencyjności.

Drogi

Na obszarze objętym programem jest niedobór głównych korytarzy transportowych o znaczeniu międzynarodowym, a te które tu istnieją są rozłożone nierównomiernie.

Sieć dróg regionalnych i lokalnych (w RCz drogi II i III kategorii, a w Polsce drogi wojewódzkie oraz powiatowe i gminne) jest stosunkowo gęsta i zapewnia dostępność komunikacyjną większości obszaru programu. Niestety, znaczna część tych dróg nie jest w dobrym stanie technicznym. Dotyczy to także dróg o znaczeniu transgranicznym, zapewniających połączenie między dwiema częściami wspólnego pogranicza oraz dostępność regionów peryferyjnych.

Przejścia graniczne

Obecnie na granicy czesko-polskiej znajduje się nierównomierny rozkład przejęć granicznych, pozwalających na przejazd samochodu osobowego. Drugim problemem jest niewielka liczba przejęć bez ograniczeń pod względem maksymalnego obciążenia.

Przejęć granicznych jest łącznie 72 (średnio co 11 km). Są one rozłożone nierównomiernie. Wynika to zarówno z sieci osadniczej, jak i warunków przyrodniczych. Prawie połowa przejęć granicznych (łącznie 34, średnio co 4 km) znajduje się we wschodniej części granicy między krajem morawsko-śląskim a województwami śląskim i opolskim. Na tym odcinku granicy nie występują pasma górskie utrudniające rozwój sieci drogowej. Co więcej, jest to obszar zurbanizowany o wysokiej gęstości zaludnienia po obu stronach granicy i o podobnej strukturze gospodarki, więc wymagania dotyczące połączeń tego obszaru są znacznie wyższe niż w innych częściach czesko-polskiego pogranicza. W tej części granicy państwowej znajduje się jedyne czesko-polskie autostradowe przejście graniczne Bohumín-Gorzyczki, które zostało otwarte pod koniec 2012 roku. Jeśli chodzi o pozostałą część granicy państwowej, częstotliwość przejęć granicznych jest znacznie niższa (38 przejęć, średnio co 17 km). Wynika to głównie z obecności masywów górskich, które na niektórych odcinkach tworzą nieprzepuszczalną barierę, która nie pozwala na budowę infrastruktury transportowej (zachodnia część Karkonoszy) lub znacząco ogranicza możliwość przekraczania granicy przez samochody ciężarowe. Z drugiej strony przyległe obszary przygraniczne mają o wiele rzadszą gęstość zaludnienia niż we wschodniej części granicy, więc natężenie ruchu i zapotrzebowanie w zakresie infrastruktury transportowej jest niższe. Sytuacja powinna się poprawić po otwarciu nowego przejścia autostradowego do Polski (D11) w regionie Trutnova w połowie kolejnej dekady.

Więszym problemem niż liczba przejęć granicznych są ich ograniczenia pod względem maksymalnego obciążenia, a także zły stan techniczny niektórych przejęć np. mostowych. Spośród 72 przejęć granicznych, na przynajmniej 40 z nich ruch jest ograniczony do pojazdów do 3,5 tony, gdzieśgdzie z wyjątkami dla autobusów, maszyn rolniczych itp. Natomiast, przejęć granicznych, na których nie ma ograniczeń pod względem tonażu pojazdów (tzn. przejęć nadających się do transportu samochodami ciężarowymi) jest tylko 8. Biorąc pod uwagę długość całej granicy, tj. 795 km, liczba przejęć na tym odcinku jest niewystarczająca, zwłaszcza, że trzy z tych przejęć znajdują się na stosunkowo krótkim odcinku granicy (ok. 25 km) w północnej części cypla jesionickiego, tzn. na obszarze o przeważnie rolniczym charakterze sieci osadniczej. Pozostałe przejścia graniczne umożliwiają przejazd pojazdów o masie większej niż 3,5 t ale z innym limitem obciążenia, który jest różny (najczęściej 6, 9 lub 12 t). Limity obciążenia i możliwe wyjątki dla niektórych typów pojazdów różnią się nie tylko na poszczególnych przejściach granicznych, ale w niektórych przypadkach również w obrębie danego przejścia granicznego po stronie czeskiej i polskiej. Wynika to głównie z różnej kategorii dróg, zarządzania drogami na obszarach wiejskich / miejskich itp. Umożliwia to przejazdy lekkich lub średnich ciężarówek, ale nie wielkich ciężarówek (ponad 12 t). Przyczyny ograniczania tonażu pojazdów są zazwyczaj spowodowane przez nieodpowiedni stan techniczny dróg (np. nośność mostów), ale także przez ograniczenie eksploatacji pojazdów ciężarowych na obszarach zabudowanych, czego przykładem są wyjątki dotyczące przejazdu autobusów lub pojazdów rolniczych na przejściach z ograniczeniem do 3,5 t.

Kolej

Przez obszar programu prowadzi kilka linii kolejowych, które są włączone do sieci TEN-T. Z głównymi połączeniami kolejowym jest powiązana stosunkowo gęsta sieć kolei regionalnych. Sama gęstość nie zapewnia jednak jakości, która zwłaszcza w przypadku kolei regionalnych jest stosunkowo niska. Problemem jest w szczególności niska prędkość jazdy na poszczególnych liniach (z powodów stanu

drogi kolejowej), która nie przekracza 70 km/h, a także jednotorowość linii. W obu częściach pogranicza problemem jest także niewystarczająca elektryfikacja linii kolejowych.

Na czesko-polskiej granicy jest łącznie 11 kolejowych przejść granicznych. Transport kolejowy nie odgrywa znaczącej roli w zakresie transgranicznego przewozu osób i towarów. Powodem jest zarówno mała liczba przejść granicznych, jak i ich niewielkie wykorzystanie. Wyjątek stanowią tylko przejścia graniczne zlokalizowane we wschodniej części obszaru programu, które leżą albo bezpośrednio, albo w pobliżu głównych dalekobieżnych tras kolejowych. Są to przejścia: Petrovice koło Karviny/Zebrzydowice, przez które przechodzi większość dalekobieżnego transportu osobowego między RCz a RP, Bohumín/ Chałupki oraz Český Těšín/Cieszyn. Intensywniej dla ruchu towarowego i pasażerskiego wykorzystywane jest jeszcze przejście kolejowe Lichkov/Międzyzlesie. W stacji Międzyzlesie i Lichkov pociągi transgraniczne skomunikowane są z pociągami regionalnymi w głąb Czech i Polski. Przejścia Královec/Lubawka oraz Harrachov/Szklarska Poręba, również cechują dużą liczbą połączeń i pasażerów. Przez przejście w Głuchołazach przebiega połączenie kolejowe między krajem morawsko-śląskim i ołomunieckim a województwem opolskim (trasa Krnov – Głuchołazy – Šumperk i z powrotem.) Pozostałe kolejowe przejścia graniczne wykorzystywane są w różnym stopniu.

Problemy transgranicznego transportu kolejowego opisane zostały w opracowaniu „Comprehensive analysis of the existing cross-border rail transport connections and missing links on the internal EU borders (Final report)” przygotowanym dla Komisji Europejskiej w marcu 2018 roku. W ww. opracowaniu na czesko-polskiej granicy zidentyfikowano łącznie 20 miejsc (według numeracji przejść), w których możliwe są transgraniczne połączenia kolejowe. Z tego regularny ruch pasażerski odbywa się na połowie z nich, natomiast nie funkcjonuje 9 dawnych przejść, a jedno przejście wykorzystywane jest wyłącznie do ruchu towarowego lub okazjnie turystycznego (Wałbrzych – Meziměstí). To ostatnie wykorzystywane regularnie od 2018 roku od maja do końca sierpnia (1 para bezpośrednio z/do Wrocławia oraz 3 pary w relacji skróconej Wałbrzych Główny – Adršpach/Meziměstí – Wałbrzych Główny)

Właśnie to przejście graniczne zostało wskazane jako najkorzystniejsze w perspektywie długoterminowej dla regularnych połączeń pasażerskich.

W aspekcie terytorialnym podstawowym czynnikiem ograniczającym mobilność pracowników w czesko-polskim obszarze przygranicznym jest bariera transportowa (brak dobrej jakości dróg samochodowych i kolejowych oraz brak przewoźników obsługujących skorelowane z czasem pracy przygraniczne połączenia).

Główne wyzwania:

- zwiększenie przepustowości infrastruktury transportowej przejść granicznych;
- poprawa łączności regionów przygranicznych w centralnej części obszaru programowego (szczególnie okolice Jesionika, Kłodzka, Góry Orlickie) z główną siecią drogową;
- poprawa stanu technicznego regionalnej i lokalnej infrastruktury transportowej (drogowej i kolejowej).

Rynek pracy i turystyka

W wyniku działań i ograniczeń związanych z covid-19 można spodziewać się pogorszenia koniunktury gospodarczej i wzrostu bezrobocia na obszarze objętym programem. Odpowiada to aktualnym danym o rozwoju bezrobocia, które po stronie czeskiej pokazują, że bezrobocie w regionie stopniowo rośnie z 3,1% w marcu 2020 r. do 4,54% w styczniu 2021 r. I jest bardzo prawdopodobne, że można spodziewać się jego dalszego wzrostu. Również w polskiej części pogranicza bezrobocie wykazuje tendencję wzrostową. Wielkość bezrobocia w Polsce w końcu 2020 r. wyniosła 6,2% i była o 1 punkt proc. wyższa niż w 2019 roku. W polskich województwach objętych programem poziom bezrobocia na koniec 2020 roku wzrósł w stosunku do 2019 roku w następujący sposób: w województwie dolnośląskim z 4,6% do 5,6%, w województwie opolskim z 5,8% do 6,9% a w województwie śląskim z 3,6% do 4,9. Wzrost nie wydaje się na razie duży, ale do tej pory funkcjonują wspierające działania dla firm po obu stronach (opis sytuacji w 2020 r.).

Najwyższe bezrobocie po stronie czeskiej, jest na problemowych peryferyjnych obszarach górskich kraju ołomunieckiego i morawsko-śląskiego oraz w okolicach Broumova w kraju hradeckim. Po stronie polskiej najwyższa stopa bezrobocia utrzymywała się w powiecie złotoryjskim oraz w 6 dalszych powiatach województwa dolnośląskiego. Jedną z przyczyn, oprócz peryferyjnego położenia części terenów objętych programem, jest niedostateczny rozwój usług powiązanych z turystyką. Po stronie polskiej ma to również związek ze strukturą gospodarki i jej transformacją.

Struktura zatrudnienia w podziale na sektory w 2017 roku była podobna jak w 2011 roku. Największym pracodawcą na obszarze programu był trzeci sektor, czyli usługi. Dotyczy to czeskiej i polskiej części obszaru programu. Ten stan odpowiada sytuacji na poziomie ogólnokrajowym. Odsetek zatrudnionych w trzecim sektorze w czeskiej części obszaru programu, tj. 53,96%, jest niższy od poziomu dla całej RCz, tj. 58,83%. W porównaniu z 2011 rokiem udział zatrudnionych w usługach minimalnie wzrósł. Taka sama sytuacja przeważa w Polsce, gdzie udział sektora usług na obszarze programu wynosi 48,24%, natomiast w całej Polsce stanowi 52,88%. Również tutaj występuje w porównaniu z 2011 r. niewielki wzrost udziału sektora usług z 47,16% do 48,24%.

Na dużej części obszaru programu występują warunki sprzyjające dalszemu rozwojowi usług w turystyce. Duży potencjał do większego wykorzystania ma w szczególności bogactwo przyrodnicze atrakcyjnych i bardzo cennych pod względem ekologicznym pasm Sudetów i Beskidów. Stwarzają one wraz z atrakcjami kulturowo-historycznymi i bogatymi tradycjami kulturalnymi korzystne warunki dla rozwoju ruchu turystycznego. Znajdują się tu również obiekty wpisane na listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego UNESCO. Dotyczy to Narodowej Stadniny Koni Kladruby nad Labem, zamku i terenów zamkowych Litomyśl, Kolumny Najświętszej Trójcy w Ołomuńcu oraz drewnianych Kościołów Pokoju w Świdnicy i Jaworze. Na tym obszarze znajduje się również jedyny światowy geopark UNESCO - Czeski Raj.

Turystyka miejska i kulturowa rozwija się dzięki dużej liczbie atrakcji kulturalnych, festiwali filmowych, teatralnych i muzycznych oraz innych wydarzeń. W regionie jest wiele wystaw i muzeów, które poświęcone są między innymi historii i tradycjom pogranicza. Sytuacja związana z pandemią covid-19 bardzo mocno uderzyła w ten segment turystyki. Wszystkie instytucje zostały zmuszone do zamknięcia lub musiały ograniczyć liczbę odwiedzających do minimum. Bardzo niewiele instytucji przeniosło część swojej działalności do sfery wirtualnej.

W ogólnej ofercie turystycznej obszaru programu także turystyka uzdrowiskowa pełni znaczącą rolę. Znajdują się tu bogate źródła wód mineralnych, w tym termalnych, mające potencjał dla rozwoju działalności uzdrowiskowej, pobytów wellness oraz leczniczych i relaksacyjnych. Najważniejsze

ośrodki uzdrowiskowe po czeskiej stronie obszaru wsparcia znajdują się w kraju ołomunieckim, wzdłuż granicy, natomiast po stronie polskiej w podregionach wałbrzyskim, jeleniogórskim, a także bielskim i powiecie pszczyńskim. Szansą na dalszy rozwój uzdrowisk jest rosnąca popularność pobytów relaksacyjno-uzdrowiskowych oraz pobytów wellness dla młodszych i zagranicznych klientów.

Najwięcej turystów odwiedza atrakcyjne górskie obszary przygraniczne (według liczby odwiedzających na 1000 mieszkańców). W czeskiej części obszaru programu dotyczy to miejscowości w krajach hradeckim (Vrchlabí), libereckim (Tanvald, Jilemnice), pardubickim (Králíky) a także morawsko-śląskim (Rýmařov oraz Frýdlant nad Ostravicí). Nieco mniejsza liczba turystów odwiedza górskie obszary w kraju ołomunieckim. Liczba turystów waha się w tych miejscowościach od 5 000 do 14 000 turystów na 1000 mieszkańców.

W 2017 roku najmniejsza liczba turystów (poniżej 200 turystów na 1000 mieszkańców) po czeskiej stronie obszaru programu została odnotowana w kraju morawsko-śląskim (Kravarz, Hluczyn, Bílovec a Hawierzów) oraz w kraju ołomunieckim (Konice i Uničov).

W polskiej części obszaru programu największą liczbę turystów w 2017 roku odnotowano w powiecie jeleniogórskim (10 070 turystów/1000 mieszkańców), a następnie z dużą różnicą w powiecie cieszyńskim (2 828 turystów/1000 mieszkańców). Ponad 2500 turystów/1000 mieszkańców odwiedziło powiat kłodzki i powiat lubański. Podobnie jak w czeskiej części terytorium, tutaj również mamy do czynienia z turystycznie atrakcyjnym obszarem górskim.

Najmniejsza liczba turystów (poniżej 250 na 1000 mieszkańców) odwiedza powiaty rybnicki, wodzisławski, strzebiński, głubczycki, kędzierzyńsko-kozielski, brzeski, namysłowski i oleski.

Znaczną część zagranicznych gości na obszarze programu stanowią wzajemne wizyty zagraniczne Czechów i Polaków, które jednak na obszarze programu się różnią. Polacy w 2019 r. nadal, podobnie jak w 2010 roku, stanowią drugą co do wielkości grupę zagranicznych gości w czeskiej części obszaru programu. Ich odsetek, w porównaniu z 2010 rokiem, wzrósł z 14% do około 20% w 2019 roku. Odwiedzający z Republiki Czeskiej w polskiej części obszaru wsparcia w 2017 roku stanowili zaledwie 5%, co oznacza jedynie niewielki wzrost w porównaniu z rokiem 2010, gdy ich wizyty stanowiły około 4%. Tym nie mniej udział turystów z Czech w skali Polski w kolejnych latach wykazuje tendencję wzrostową. O niemal 7% wzrosła liczba Czechów odwiedzających Polskę w 2019 r. (w stosunku do 2018) a aż o 14,4% wzrosła w tym samym okresie liczba Czechów korzystających z noclegów w Polsce.

Pandemia Covid-19 i związane z nią zamknięcie granic oraz dalsze obostrzenia miały istotny wpływ na liczbę odwiedzających obszar programu. Obostrzenia dotknęły nie tylko zagranicznych, ale także krajowych turystów. Wprowadzenie obowiązkowych testów i kwarantanny skomplikowało zagranicznym gościom przejazd przez granicę. Oprócz letnich miesięcy 2020 r. turystyka została całkowicie wstrzymana. Nie było możliwości świadczenia usług gastronomicznych i noclegowych ani obsługi wyciągów narciarskich i kolejek linowych. Działania antyepidemiczne wprowadzone jesienią 2020 r. trwały do wiosny 2021 r. i znacząco wpłynęły na sezon zimowy, który ze względu na głównie górski charakter tego obszaru ma kluczowe znaczenie dla turystyki.

W czeskiej części obszaru objętego programem nastąpił znaczący spadek liczby turystów. Czeską część obszaru objętego programem odwiedziło w 2020 r. prawie 33% mniej turystów niż w 2019 r. Ze względu na ograniczone wyjazdy zagraniczne liczba zagranicznych gości odwiedzających czeską część obszaru objętego programem zmniejszyła się w 2020 r. o prawie 60% w porównaniu do 2019 r. Odpowiada temu również spadek liczby odwiedzających z Polski (około 47%). Czeska część obszaru

objętego programem była więc w dużej mierze uzależniona od turystów krajowych, których liczba, dzięki sezonowi letnemu bez obostrzeń, nie zmniejszyła się tak znacząco (tylko o 26%).

W polskim obszarze pogranicza zanotowano znaczące zmniejszenie liczby turystów oraz noclegów w obiektach turystycznych w sezonie wakacyjnym 2020 r. (VII-VIII) w stosunku do analogicznego okresu w 2019 r. W woj. dolnośląskim liczba turystów spadła o 25,4% (turyści krajowi 17,4% , zagraniczni 64,3%), w woj. opolskim o 31,7% (turyści krajowi 26,6% , zagraniczni 55,3%), a w woj. śląskim o 42,3% (turyści krajowi 36,4% , zagraniczni 73,3%). W przypadku udzielonych noclegów ich liczba w woj. dolnośląskim spadła o 20,3% (turyści krajowi 14,1% , zagraniczni 53,3%), w woj. opolskim o 38,5% (turyści krajowi 35,1% , zagraniczni 62,5%), a w woj. śląskim o 37,9% (turyści krajowi 33,3% , zagraniczni 66,1%).

W roku 2020 (III kwartał) w stosunku do roku 2019 (III kwartał) liczba osób przekraczających granicę czesko-polską zmniejszyła się o około 30%.

Główne wyzwania:

- dalsza dywersyfikacja form turystyki oraz ich rozwój poza głównym sezonem turystycznym;
- przyczynianie się do rozwijania zainteresowania turystycznymi walorami regionu i zwiększania liczby odwiedzających regiona turystów.

Współpraca transgraniczna na obszarze programu

Współpraca transgraniczna wzdłuż granicy czesko-polskiej od 1991 roku, kiedy powstały pierwsze kontakty instytucjonalne i trwałe powiązania transgraniczne, znacznie się rozwinęła i obejmuje wiele dziedzin. Współpraca odbywa się głównie na płaszczyźnie kulturalnej i społecznej, jednak od niedawna nawiązana została także współpraca systemowa. Oprócz współpracy instytucji znajdujących się na obszarze objętym programem istnieją również przykłady współpracy pomiędzy gminami z Polski i Czech, które są położone poza obszarem programu, a oddziaływanie ich współpracy jest transgraniczne. Takim przykładem mogą być podmioty z części powiatu Děčín (kraj ústeckí), które wykazują silne więzi funkcjonalne z obszarem wsparcia, głównie w ramach Euroregionu Nysa. Instytucje, które takie więzi wykazują, a są spoza obszaru wsparcia programu będą mogły wnioskować o środki z programu pod warunkiem, że ich przedsięwzięcia będą mieć wpływ na obszar programu.

Pod względem terytorialnym współpraca transgraniczna rozszerzyła się i dziś współpracują ze sobą także podmioty z gmin i powiatów obszaru programu, które nie leżą bezpośrednio przy wspólnej granicy. Z badań ankietowych przeprowadzonych w 2019 r., w których udział wzięły 424 podmioty z obu stron granicy (dalej „badanie”), wynika, że zainteresowanie współpracą transgraniczną oraz aktywność w ramach tej współpracy nie zależą od odległości od granicy. W ramach badania 73% wszystkich respondentów odpowiedziało, że istnieje potencjał transgraniczny dla ich działalności. To podobny wynik, jak w przypadku ankiety przeprowadzonej wśród podmiotów z przygranicznych powiatów, gdzie 74% respondentów odpowiedziało w ten sam sposób.

Pod względem organizacyjnym zakres współpracy również cały czas się zwiększa. Podczas gdy w początkowych okresach były nawiązywane i rozwijane kontakty między sąsiadującymi podmiotami o podobnym charakterze (współpraca gmin, szkół itp.). Obecnie dołączają się do nich szersze partnerstwa mające potencjał realizacji działań systemowych i długoterminowych obejmujących większe obszary.

Niezmiennie od 1991 r. znaczącą rolę we współpracy transgranicznej oraz jej wspieraniu i organizacji mają euroregiony. Odgrywają one znaczącą rolę w tej współpracy głównie na poziomie lokalnym. Na czesko-polskiej granicy znajduje się 6 euroregionów: Nysa, Glacensis, Pradziad, Silesia, Śląsk Cieszyński i Beskidy.

Działalność kulturowa i społeczna na czesko-polskim pograniczu stanowi szczególny obszar współpracy. Mieszkańców regionu przygranicznego zbliża podobny język, podobne tradycje kulturowe oraz wzajemne doświadczenia historyczne. Jednak pomimo tych powiązań nadal w społeczeństwie pozostają niektóre uprzedzenia i historycznie uwarunkowane bariery utrudniające wzmocnienie społeczno-kulturalnej integracji regionu i społeczności z obu stron granicy. Zaangażowanie programu współpracy transgranicznej w obszarze kultury i sferze społecznej w postaci instytucjonalnej (tj. realizowane przez ustanowione instytucje) lub w postaci wspólnot (tj. realizowane przez lokalną społeczność za pośrednictwem gmin lub organizacji non-profit), jest więc jak najbardziej konieczne i pożądane.

Spośród wszystkich respondentów badania tylko 9 % nie ma powiązań kulturowych lub społecznych z drugą stroną granicy lub nie dostrzega potencjału w tej dziedzinie i w najbliższym czasie nie planuje przygotowania tego typu projektów transgranicznych.

Z badań wynika, że ponad 360 respondentów, ma związek z drugą stroną granicy w sferze społecznej i kulturowej. Ponad 80 % z nich dostrzega (w różnej mierze) istnienie takich powiązań jako potencjał do współpracy transgranicznej.

Główne wyzwania:

- podnoszenie poziomu jakości i intensywności współpracy transgranicznej pomimo różnic w strukturze, funkcjonowaniu i finansowaniu administracji publicznej na poziomie regionalnym w RCz i RP;
- wspieranie zainteresowania odpowiednich podmiotów współpracą transgraniczną, a także budową stabilnych partnerstw;
- kontynuacja prac nad ramowymi warunkami określającymi współpracę niektórych elementów zintegrowanego systemu ratownictwa (szczególnie służby ratownicze);
- podejmowanie działań na rzecz przełamania uprzedzeń i historycznie ukształtowanych barier, które utrudniają lepszą integrację w obszarze kulturowo-społecznym społeczności mieszkających po obu stronach granicy.

1.2.3. Komplementarność i synergia z innymi formami wsparcia

W okresie programowania 2021-2027 czesko-polski program, w poniżej wymienionych obszarach tematycznych, będzie uzupełniał działania, które będą wspierane z wykorzystaniem innych narzędzi pomocowych i stworzy w ten sposób efekty synergiczne. Cechą wyróżniającą działania programu Interreg od pozostałych programów wsparcia jest jego **wymiar transgraniczny**.

Działania dofinansowane ze środków Interreg muszą się charakteryzować transgranicznym oddziaływaniem na całym obszarze wsparcia programu. Cecha ta wyróżnia program transgraniczny od programów krajowych, ponadnarodowych i regionalnych finansowanych zarówno z funduszy EU jak i krajowych. Koordynacja komplementarności i synergii między programem Interreg Polska - Czechy a innymi programami odbywa się przy tworzeniu programów na poziomie strategicznym.

Celem jest uniknięcie pokrywania się wspieranych działań i odwrotnie, wzmocnienie potencjalnego wpływu projektów poprzez ich synergię i komplementarność. Komplementarność i synergia będą na bieżąco monitorowane w zarządzaniu naborami, a także w ewaluacji wpływów programu.

Wsparcie regionalnej i lokalnej transgranicznej infrastruktury transportowej z programu czesko-polskiego w latach 2021 - 2027 nawiązuje w sposób uzupełniający po stronie czeskiej do wsparcia obejmującego międzynarodową bazową infrastrukturę drogową i kolejową z innych programów. Efektem synergicznym będzie płynniejszy ruch w podstawowym układzie sieci drogowej i lokalnej infrastrukturze drogowej.

Projekty transgranicznej **budowy i modernizacji ścieżek rowerowych** po czeskiej stronie będą korzystały ze wsparcia dla miejskich ścieżek rowerowych ze Zintegrowanego Regionalnego Programu Operacyjnego 2 (ZRPO 2), a także ze wsparcia udzielanego przez Państwowy Fundusz Infrastruktury Transportowej. Efektem synergicznym będzie gęstsza sieć krajowej i transgranicznej infrastruktury transportu rowerowego.

Zintegrowany system ratowniczy jest po stronie czeskiej wspierany przez program ZRPO 2 (sprzęt, systemy ostrzegania, ośrodki szkoleniowe). Natomiast z programu ogólnokrajowego udzielane są dotacje inwestycyjne dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej (tylko zakup sprzętu). Program czesko-polski w tym obszarze będzie się koncentrował przede wszystkim na wspieraniu jego transgranicznej zdolności do działania.

Podczas gdy transgraniczne wsparcie w zakresie **przystosowania się do zmian klimatu**, redukcji **zanieczyszczenia powietrza**, wsparcia **gospodarki o obiegu zamkniętym**, i **bioróżnorodności** skoncentruje się głównie na koordynacji procedur, wymianie doświadczeń i lokalnych rozwiązaniach, prawdziwie kompleksowe działania będą po stronie czeskiej wspierane przez Program Operacyjny Środowisko. Efekt synergiczny będzie polegał na poprawie przystosowania się do zmiany klimatu, zmniejszeniu zanieczyszczenia, poprawie zarządzania obiegowego i poprawie różnorodności biologicznej, zarówno na poziomie krajowym, jak i transgranicznym.

Turystyka transgraniczna będzie koncentrować się przede wszystkim na promocji miejsc turystycznych i dostępie do atrakcji transgranicznych. Uzupełniająco będzie po stronie czeskiej udzielane wsparcie na renowację zabytków wymagających większych środków oraz tworzenie rozbudowanej infrastruktury turystycznej z programu ZRPO 2, z narodowego programu *Wsparcia turystyki* oraz z programu *Wsparcie restauracji zabytków kultury przez gminy o rozszerzonych kompetencjach*. Efekt synergiczny tych wsparć stworzy atrakcyjniejszą i częściej odwiedzaną granicę czesko-polską.

Spotkania Czechów i Polaków, które są kluczowym obszarem współpracy transgranicznej, będą również wspierane przez Forum Czesko-Polskie oraz ze środków Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego, a także za pośrednictwem programu Erasmus+. Dzięki synergicznemu działaniu tych instrumentów wzmocnione zostanie poczucie przynależności sąsiedzkiej, przełamane zostaną uprzedzenia i historyczne animozje.

Transgraniczne wsparcie umiędzynarodowienia **małych i średnich przedsiębiorstw** będzie się koncentrowało na wzajemnej współpracy firm czeskich i polskich. Po stronie czeskiej ten obszar obejmie wsparciem również, szeroko ukierunkowany, Program Operacyjny Technologie i Aplikacje dla Konkurencyjności, wspierający małe i średnie przedsiębiorstwa. Efektem synergicznym tych wsparcia będzie bardziej konkurencyjna granica czesko-polska.

Po stronie polskiej projekty z programu czesko-polskiego w latach 2021 – 2027 będą przede wszystkim nawiązywać do działań realizowanych w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO) województw: dolnośląskiego, opolskiego i śląskiego. W założeniach do tych programów przewidziano do realizacji niemal wszystkie cele szczegółowe, które będą także wdrażane w ramach programu Interreg Czechy-Polska 2021 – 2027.

Program -czesko-polskiej współpracy transgranicznej szczególnie w dziedzinie infrastruktury będzie miał charakter uzupełniający do działań Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w zakresie infrastruktury transportu, energetyki, środowiska, zdrowia i kultury. Z tego Programu zarządzanego z poziomu krajowego realizowane będą m. in. inwestycje w obszarze ochrony środowiska, przystosowania do zmian klimatycznych, gospodarki o obiegu zamkniętym, efektywności energetycznej, infrastruktury transportowej oraz kultury i turystyki. Efekty synergiczne będą podobne do tych (opisanych powyżej) po stronie czeskiej.

Innymi programami krajowymi zgodnymi z planowanymi działaniami w ramach programu Interreg Czechi-Polska na lata 2021 – 2027 będzie program w zakresie badań rozwoju oraz innowacyjności (w okresie 2014-2020 Program Operacyjny Inteligentny Rozwój) oraz program w zakresie rozwoju kapitału ludzkiego (w okresie 2014-2020 Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój).

Komplementarne wobec programu Interreg Czechi-Polska na lata 2021-2027 będą także dwa programy współpracy ze Słowacją: Interreg Polska–Słowacja oraz Interreg Słowacja–Czechy w części wschodniej obszaru wsparcia oraz programy współpracy transgranicznej Saksonia–Czechy i Polska–Saksonia w części zachodniej. W ramach tych programów będą w większości wdrażane te same tematy współpracy co w programie Interreg Czechi-Polska, który np. w porównaniu z programem Polska–Słowacja różnić się będzie jedynie w zakresie pierwszego celu polityki, który dotyczy wsparcia dla firm.

Między programami transgranicznymi, krajowymi i regionalnymi będzie zapewniona wymiana informacji. W Komitecie Monitorującym programu Interreg Czechi-Polska będą reprezentanci także z tych z programów. Zapewniony będzie więc przepływ wiedzy i informacji o planowanych i realizowanych działaniach.

1.2.4 Wnioski z dotychczasowych doświadczeń

W latach 2014-2020 ze środków programu Interreg Czechi-Polska wspierane były następujące obszary współpracy:

- wspólne zarządzanie ryzykiem,
- rozwijanie potencjału dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego dla rozwoju zatrudnienia,
- wykształcenie i kwalifikacje,
- współpraca instytucji i społeczności lokalnych.

W obszarze wspólnego zarządzania ryzykiem, przede wszystkim dzięki realizacji projektu flagowego Bezpieczne pogranicze, została pogłębiona systemowa współpraca transgraniczna zawodowych straży pożarnych. W ramach tego projektu w planach działań interwencyjnych straży pięciu krajów i trzech województw uwzględniono także jednostki z drugiej strony granicy. Dzięki zakupom nowego sprzętu została zwiększona zdolność do działania 89 jednostek zawodowej straży pożarnej i ochotniczych straży pożarnych. Z oceny efektów w tym obszarze wynika zalecenie dalszego wspierania jednostek zintegrowanego systemu ratownictwa i skupienia się przede wszystkim na działaniach o charakterze systemowym, rzeczowym i technicznym. Zainteresowanie naborami w okresie 2014-2020 wskazuje na utrzymującą się wysoką zdolność absorpcyjną podmiotów zintegrowanego systemu ratownictwa.

W zakresie wsparcia rozwoju potencjału dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego udało się znacząco podnieść atrakcyjność wielu wcześniej zaniedbanych części pogranicza czesko-polskiego. Stało się to poprzez fizyczne zwiększenie ich atrakcyjności (253 odrestaurowanych transgranicznych zabytków kultury lub przyrody) lub przez wspólną promocję. Ponadto modernizowano 198 km transgranicznych dróg łączących te atrakcje.

W ewaluacji efektów programu zalecono kontynuację odnawiania infrastruktury transgranicznej i atrakcji turystycznych. Ponadto zalecono skupienie się w większym stopniu na promocji transgranicznego ruchu turystycznego. We wszystkich tych obszarach, na podstawie przeprowadzonej analizy również w okresie 2021-2027 można oczekiwać znacznych zdolności absorpcyjnych, a tym samym wysokiej jakości realizowanych projektów. Ewaluacja weryfikacji zmian potrzeb rozwojowych programu zwróciła uwagę na skomplikowane zasady naborów na projekty dotyczące zarządzania destynacjami turystycznymi. Spowodowało to, że mało projektów spełniło wszystkie wymagania i zostało wybranych do dofinansowania. Dlatego we wnioskach z ewaluacji zalecono znaczne uproszczenie tego typu naborów, a przede wszystkim złagodzenie lub usunięcie niektórych merytorycznych warunków konkursu.

W dziedzinie wspólnej edukacji wszystkie ogłoszone nabory nie spełniły oczekiwań członków Komitetu Monitorującego program, zarówno pod względem zainteresowania wnioskodawców, jak i przede wszystkim pod względem jakości składanych projektów. Z analizy niezależnej ewaluacji programu wynika, że jedną z przyczyn były niewystarczające możliwości realizacji projektów w szkołach, których kadra jest obciążona bieżącą sprawozdawczością, a także projektami z Europejskiego Funduszu Społecznego. Mimo tych trudności dofinansowano 3 transgraniczne programy edukacyjne, w których wzięło udział ponad 6000 absolwentów z Czech i Polski. W odniesieniu do okresu 2021 - 2027 w ewaluacji zalecono skupienie się bardziej na transgranicznej wymianie oraz stażach uczniów i studentów ukierunkowanych na wzajemne poznanie kultury, języka w ramach celu Lepsze zarządzanie Interreg.

W zakresie współpracy instytucji i społeczności realizowane były projekty standardowe i mikroprojekty (w ramach sześciu funduszy mikroprojektów). Projekty te były skoncentrowane głównie na transgranicznych spotkaniach mieszkańców, uczniów i studentów oraz stowarzyszeń celowych. Dzięki wsparciu działań kulturalnych i społecznych, udało się połączyć wiele czeskich i polskich społeczności i organizacji, pogłębić współpracę istniejących partnerstwa lub nawiązać nowe. W ewaluacji rekomendowano dalsze wspieranie współpracy instytucji i obywateli oraz kontynuowanie działalności Funduszy Mikroprojektów po 2021 r.

W okresie 2014-2020 program borykał się z dużym obciążeniem administracyjnym, związanym głównie z nowym systemem monitorowania MS2014+. Niezależna ewaluacja procesowa dostarczyła szczegółowe zalecenia, jak można w znaczący sposób uprościć system monitorowania w latach 2021-2027. Wnioskodawcy i beneficjenci zwrócili również uwagę na skomplikowaną dokumentację programową, a przede wszystkim na biurokratyczne podejście przy kontroli kwalifikowalności projektów, gdzie wiele z nich zostało odrzuconych z przyczyn czysto formalnych lub powodów administracyjnych. Również w tym zakresie program otrzymał wiele zaleceń opracowanych w ramach niezależnej ewaluacji dotyczących dokumentacji programu oraz poprawy procesu kontroli kwalifikowalności.

W ramach procesu zewnętrznej ewaluacji programu 2014–2020 zostały również zidentyfikowane pewne aspekty, które zwiększają obciążenie administracyjne wnioskodawców i beneficjentów oraz jego struktur implementacyjnych. Dotyczy to również dwuetapowego systemu składania raportów z realizacji projektu, czy nieprzejrzystej i obszernej dokumentacji programu. Zalecenia te zostaną uwzględnione przy przygotowaniach procesów i dokumentacji programu na lata 2021-2027, w celu jak największego uproszczenia procesu jego implementacji. W ewaluacji zwrócono również uwagę na znaczne rezerwy w zakresie informowania o programie i jego promocji (np. praca Regionalnych Punktów Kontaktowych, działania promocyjne projektów, strony internetowe czy promocja wyników programu). Chociaż wiele zaleceń zostało już wdrożonych w okresie 2014–2020, część z nich pozostaje aktualnych na przyszłość.

Podczas realizacji programu Instytucja Zarządzająca będzie wspierać strategiczne wykorzystanie zamówień publicznych w celu wsparcia celów polityki (w tym wysiłki na rzecz profesjonalizacji w celu wyeliminowania luk w zakresie potencjału ludzkiego). Beneficjentów należy zachęcać do stosowania większej liczby kryteriów dotyczących jakości i kosztów cyklu życia. Tam, gdzie to możliwe, w procedurach udzielania zamówień publicznych należy uwzględnić aspekty środowiskowe (np. kryteria ekologiczne w zamówieniach publicznych) i społeczne, a także zachęty do innowacji.

1.2.5. Strategie makroregionalne

Wkład programu Interreg Czechy- Polska w strategię makroregionalną Bałtyku i Dunaju nie jest znaczący, ponieważ każda część obszaru objętego programem podlega innej strategii makroregionalnej (Bałtyk, Dunaj) i w obu przypadkach są one peryferyjne w stosunku do tych strategii.

1.3. Uzasadnienie wybranych celów polityki oraz celów specyficznych Interreg, odpowiadających im priorytetów, celów szczegółowych oraz form wsparcia z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, kwestii brakujących połączeń w infrastrukturze transgranicznej

Tabela 1

Wybrany cel polityki lub wybrany cel specyficzny Interreg	Wybrany cel szczegółowy	Priorytet	Uzasadnienie wyboru
1 - Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa	iii) wzmocnienie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	5	<p>Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) odgrywają istotną rolę w gospodarce obszaru objętego programem. Ponadprzeciętnie (w porównaniu do średniej UE) przyczyniają się do wzrostu zatrudnienia i jednocześnie stanowią element stabilizujący, ponieważ potrafią elastyczniej niż duże przedsiębiorstwa reagować na zmieniające się warunki. Jednak w przeciwieństwie do nich MŚP borykają się z wieloma problemami, takimi jak trudniejszy dostęp do kapitału czy wiedzy. Dodatkowo problemy te może spotęgować pandemia covid-19 i jej negatywne skutki dla gospodarki. Skutki te mogą być poważniejsze na obszarze programu niż w innych regionach Czech i Polski, między innymi ze względu na fakt, że konkurencyjność pogranicza czesko-polskiego w porównaniu do średniej UE (mierzonej wskaźnikiem konkurencyjności regionalnej RCI) jest niższa.</p> <p>Z tego powodu ważne jest, aby wzmocnić konkurencyjność MŚP. Współpraca transgraniczna oferuje w tym zakresie istotny potencjał, który nie został jeszcze w pełni wykorzystany. Współpraca między czeskimi i polskimi firmami od dawna się pogłębia, systematycznie rozwija się wymiana handlowa i rośnie wolumen wzajemnych inwestycji transgranicznych. Niemniej jednak zainteresowanie firm czeskich i polskich wzajemną współpracą jest zróżnicowane i zdarza się, że mniejsze niż np. współpracą z firmami niemieckimi ze względu na ich silniejszą pozycję rynkową, większą dostępność kapitału i wyższy poziom innowacyjności. Dlatego w ramach tego celu szczegółowego wsparcie programu skierowane jest na usługi, których celem jest pośrednictwo i tworzenie partnerstw transgranicznych MŚP, rozpoczynanie i rozwijanie ich działalności na rynku drugiego kraju oraz transgraniczne pośrednictwo w zakresie usług innowacyjnych i badawczych.</p>
2 – Bardziej przyjazna dla środowiska,	iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i	1	Ze względu na uwarunkowania fizyczno-geograficzne i społeczno-gospodarcze obszaru programowego klęski żywiołowe i katastrofy na pograniczu czesko-polskim w wielu miejscach mają transgraniczne następstwa. Znaczną część obszaru przygranicznego stanowią zalesione

niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa	zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego		<p>góry. W niektórych częściach występują transgraniczne ciek wodne, natomiast wschodnią część obszaru programowania stanowi gęsto zaludniona aglomeracja ostrawsko-katowicka. Niezbędna jest zatem transgraniczna współpraca w zakresie ratownictwa, zapobiegania zagrożeniom i usuwania katastrof. Chociaż współpraca ta trwa już od dłuższego czasu, nadal istnieje wiele kwestii, którymi należy się zająć. W niektórych przypadkach, np. w ratownictwie medycznym, nadal brakuje warunków ramowych określających współpracę, które pozwolą na realizację interwencji na terytorium drugiego państwa. W innych przypadkach, np. we współpracy straży pożarnych, są to raczej częściowe przeszkody, które ją utrudniają (np. ubezpieczenie pojazdu, kwestie odszkodowań, opłaty drogowe). Istotne znaczenie dla efektywnej współpracy ma również bardzo dobra komunikacja i wymiana informacji oraz obecność wykwalifikowanego i posiadającego odpowiednie umiejętności językowe personelu, znającego warunki i procedury działania po drugiej stronie granicy.</p> <p>Innym ważnym aspektem, na który musi zareagować program, jest zmieniający się charakter i intensywność zagrożeń związanych ze zmianami klimatycznymi (np. większa częstotliwość gwałtownych powodzi w wyniku ulewnych deszczy, większe ryzyko pożarów lasów z powodu suszy i wysychanie lasów zaatakowanych przez korniki itp.).</p> <p>Uwzględniając te czynniki, program koncentruje się na dalszym pogłębianiu transgranicznej współpracy systemów ratownictwa w ramach tego celu szczegółowego.</p>
2 – Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa	vii) wzmocnienie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	1	<p>Granica czesko-polska to region bogaty w zasoby naturalne. Znaczną jego część stanowią zalesione pasma górskie z obszarami cennymi przyrodniczo, klasyfikowanymi m.in. jako parki narodowe/krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu oraz obszary Natura 2000. Obszary te w znaczący sposób wpływają na jakość życia na pograniczu, jego atrakcyjność turystyczną i ogólne jego postrzeganie. Jednak podejście do ochrony zasobów przyrodniczych, nie pomijając cennych obszarów, różni się po obu stronach granicy. Biorąc pod uwagę, że wiele cennych obszarów leży bezpośrednio na granicy, ważne jest, aby wspierać współpracę transgraniczną w formie wymiany informacji o zasobach naturalnych. Istotne jest przekazywanie sobie dobrych praktyk i harmonizacja podejścia w zakresie dbałości o zasoby naturalne. Także monitorowanie występowania gatunków i wspólne zarządzanie zasobami przyrodniczymi, są zagadnieniami ważnymi we współpracy transgranicznej.</p> <p>Środowisko naturalne obszaru programowego narażone jest na liczne zagrożenia. Dużym zagrożeniem dla ochrony przyrody i zachowania bioróżnorodności jest intensywna turystyka w miejscowościach szczególnie atrakcyjnych. Kolejnym zagrożeniem jest rozszerzająca się sieć</p>

			<p>osadnicza i powiązana z nią infrastruktura, a także zachodzące zmiany klimatyczne związane w szczególności z suszą. Wschodnia część obszaru objętego programem walczy z dużym zanieczyszczeniem powietrza. Wszystkie te zagrożenia mają charakter transgraniczny i do skutecznego przeciwdziałania nim potrzebne są skoordynowane procedury.</p> <p>Dlatego program wspiera współpracę w zakresie zarządzania zasobami naturalnymi, przeciwdziałania zagrożeniom środowiskowym poprzez tworzenie sieci i platform współpracy. Wspiera także wymianę informacji, monitoring procesów oraz zjawisk środowiskowych, realizację wspólnych analiz, koncepcji, oraz współfinansuje projekty terenowe.</p>
3 – Lepiej połączona Europa	ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	3	<p>Połączenia transgraniczne są nadal niewystarczające i stanowią przeszkodę dla współpracy transgranicznej.</p> <p>Pomimo licznych inwestycji w poprzednich okresach programowania, transgraniczna infrastruktura transportowa jest na niektórych terenach nadal w złym stanie i z zagrożeniami bezpieczeństwa. Transgraniczna infrastruktura transportowa poza siecią TEN-T nie jest traktowana jako priorytetowe połączenia, więc kluczowe inwestycje w obu państwach członkowskich są lokalizowane na innych obszarach. Dotyczy to przede wszystkim mostów drogowych na ciekach granicznych, połączeń drogowych na obszarach górskich oraz lokalnych transgranicznych linii kolejowych. Jednocześnie dochodzi do przeciążenia turystycznego w miejscach niektórych atrakcji transgranicznych. Poprawa w zarządzaniu turystycznym ruchem i infrastruktury transportowej mogą w znaczący sposób pomóc do przekształcenia obciążeń środowiskowych w korzyści dla transgranicznego rozwoju regionalnego.</p> <p>Wspieranie transgranicznego transportu kolejowego stworzy odpowiednią alternatywę dla dotychczas preferowanego transportu drogowego, a na niektórych obszarach, szczególnie tych eksponowanych turystycznie, może doprowadzić do znaczącego zmniejszenia obciążenia transportem drogowym. Modernizacja infrastruktury transportu drogowego zwiększy płynność ruchu i pomoże rozproszyć transgraniczny ruch drogowy na kolejnych przejściach granicznych. Rezultatem będzie zmniejszenie lokalnego obciążenia CO₂. Modernizacja infrastruktury transportowej zwiększy bezpieczeństwo transportu transgranicznego. Wsparcie rozwiązań cyfrowych umożliwi bardziej efektywne zarządzanie transgranicznym transportem drogowym i kolejowym, w tym w odniesieniu do ryzyk klimatycznych.</p>
4 – Europa o silniejszym	vi) wzmocnienie roli kultury i zrównoważonej turystyki	2	<p>Turystyka ma niezwykle istotne znaczenie gospodarcze na pograniczu czesko-polskim. Jednak jej rola jest bardzo zróżnicowana w zależności od potencjału danej części tego terytorium.</p>

wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych	w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych		<p>Największe znaczenie gospodarcze mają przede wszystkim obszary górskie wzdłuż granicy. Znajduje się tu wiele atrakcji przyrodniczych i historycznych i jest to obszar o bogatych tradycjach kulturowych. Mimo że obszar ten jest stosunkowo dobrze wyposażony w podstawową infrastrukturę turystyczną, potencjał jaki oferuje, nie jest dotychczas w pełni wykorzystany, przede wszystkim ze względu na sezonowy charakter turystyki.</p> <p>Od 2014 r. na pograniczu czesko-polskim obserwuje się stosunkowo znaczący spadek bezrobocia. W związku z pandemią covid-19, wprowadzanymi obostrzeniami oraz spadkiem wzrostu gospodarczego, trend ten się zmienia. Dochodzi do wzrostu bezrobocia, które nawet w poprzedniej, korzystnej sytuacji, w niektórych częściach obszaru przygranicznego, było znacznie wyższe od średniej krajowej.</p> <p>Sytuacja ta znacznie ograniczyła działania podmiotów turystycznych, a z powodu mniejszej liczby zagranicznych gości, obszar ten stał się uzależniony od krajowego ruchu turystycznego. Program koncentruje się zatem na poprawie wykorzystania potencjału turystycznego dla rozwoju zrównoważonego tego obszaru. Nacisk jest położony na zwiększenie oferty turystycznej poprzez nie tylko tworzenie nowych transgranicznych produktów turystycznych, ale i łączenie już istniejących. Podejmowane będą między innymi starania o wydłużenie sezonu turystycznego, czyli rozłożenie liczby odwiedzających na dłuższy okres czasu i ich przekierowanie do mniej eksponowanych, a równie interesujących lokalizacji, tak aby nie szkodzić interesom miejscowej ludności i ochrony przyrody. Dzięki planowanym działaniom dojdzie do ustabilizowania sytuacji i ponownego rozwoju turystyki i powiązanych z nią usług na tym obszarze.</p>
Cel specyficzny - Interreg	(b) Zwiększanie sprawności administracji publicznej w drodze wspierania współpracy prawnej i administracyjnej oraz współpracy między obywatelami, podmiotami społeczeństwa obywatelskiego i instytucjami, w szczególności w celu wyeliminowania przeszkód	4	<p>Efektywna współpraca administracji publicznej jest niezbędna dla rozwoju wspólnego obszaru transgranicznego. Współpraca jest podstawą wzmocnienia konkurencyjności pogranicza oraz poprawy spójności społecznej i terytorialnej.</p> <p>Obecnie coraz częściej pojawiają się partnerstwa mające potencjał do realizacji systemowych i długoterminowych rozwiązań, które mają pozytywny wpływ na obszar programu. Jednak dalszy rozwój współpracy transgranicznej jest utrudniony przez szereg przeszkód. Niektóre z nich są spowodowane różnicami w ustawodawstwie lub procedurach administracyjnych, inne wynikają z różnic w organizacji administracji publicznej, gdzie procesy decyzyjne w określonych kwestiach są podejmowane na różnych poziomach.</p> <p>Dlatego ważne jest wspieranie działań mających na celu identyfikację i usuwanie przeszkód oraz rozwijanie potencjału współpracy transgranicznej w różnych dziedzinach życia poprzez współpracę na różnych szczeblach administracji publicznej. Może to być np. tworzenie różnych</p>

PROGRAM INTERREG CZECHY - POLSKA

	prawnych i innych przeszkód w regionach przygranicznych		platform, przygotowywanie i wdrażanie wspólnych planów, polityk, procedur itp.
Cel specyficzny - Interreg	(c) Budowanie wzajemnego zaufania, w szczególności poprzez wspieranie działań ułatwiających kontakty międzyludzkie	4	<p>Współpraca transgraniczna na obszarze wsparcia stale się rozwija, zwłaszcza na polu kulturalnym i społecznym. Niemniej jednak nadal można zidentyfikować bariery, które są utrudnieniem dla jeszcze intensywniejszej współpracy transgranicznej. Chodzi zwłaszcza o utrzymujące się uprzedzenia oraz zaszłości o podłożu historycznym.</p> <p>Z tego powodu niezwykle potrzebne i pożądane jest rozwijanie działań obejmujących współpracę między instytucjami i społecznościami lokalnymi, które wnoszą istotny wkład w spójność społeczną i obywatelską regionu przygranicznego.</p> <p>Celem jest wzmocnienie trwałych relacji transgranicznych na poziomie lokalnym i regionalnym, opartych na zaufaniu pomiędzy mieszkańcami i instytucjami obszaru pogranicza, rozwijanie poczucia świadomości i tożsamości regionalnej, oraz wzmocnienie wzajemnego zrozumienia.</p>

2. Priorytety

2.1. Priorytet 1 – Zintegrowany system ratownictwa i środowisko

W ramach celu polityki nr 2 wspierany jest cel szczegółowy iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego oraz cel szczegółowy vii) wzmocnienie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia.

2.1.1. iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego

2.1.2 Powiązane rodzaje działań oraz ich oczekiwany wkład w realizację wspomnianych celów szczegółowych oraz, w stosunkowych przypadkach, strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego

Celem wsparcia jest zwiększenie gotowości i transgranicznej zdolności do działania odpowiednich podmiotów w zakresie zagrożeń i katastrof na obszarach przygranicznych. Działania te obejmują także dostosowywanie do zmieniającego się charakteru poszczególnych zagrożeń i ich intensywności, na które wpływają zmiany klimatyczne (np. w kontekście pogłębiającej się suszy).

Uwzględniając zdefiniowany cel program wspiera następujące typy działań:

– **Działania systemowe wzmocniające współpracę transgraniczną**

Działanie dotyczy zarówno identyfikacji problemów/potrzeb systemów łączności zarządzania kryzysowego, jak i tworzenia systemów nadrzędnych. Te obejmują połączenie systemów krajowych w funkcjonalne systemy transgraniczne. Przede wszystkim celem jest wzajemne transgraniczne integrowanie istniejących systemów łączności i wymiany informacji wykorzystywanych w zarządzaniu kryzysowym oraz w działaniach związanych z usuwaniem zagrożeń i katastrof. Te rozwiązania zapewnią kompatybilność systemów i dostępność odpowiednich informacji po obu stronach granicy umożliwiające szybką i skuteczną transgraniczną interwencję służb ratowniczych i bezpieczeństwa.

Wspierane są także działania systemowe prowadzące do usuwania przeszkód prawnych i administracyjnych we współpracy służb ratowniczych. Przedsięwzięcia te polegają na ustalaniu założeń współpracy, takich jak np. umowy międzyrządowe czy między poszczególnymi instytucjami w zakresie zagrożeń i katastrof. Istotne jest także ustalenie zasad dla innych powiązanych działań polegających na tworzeniu metod/procedury wspólnej koordynacji akcji jednostek ratownictwa i bezpieczeństwa oraz zarządzania kryzysowego.

Częścią tej grupy działań jest również tworzenie wspólnych materiałów w formie map oraz ich udostępnianie w celu zapewnienia orientacji w terenie, czy informowania o lokalizacji zagrożeń antropogenicznych itp.

– **Szkolenia i wymiana doświadczeń, wspólne ćwiczenia, wymienne staże**

W ramach tego typu działań program koncentruje się na poszerzaniu wiedzy i umiejętnościach potrzebnych do współpracy transgranicznej służb ochrony bezpieczeństwa, interwencji ratowników oraz zarządzania kryzysowego. Obejmą one na przykład szkolenia teoretyczne i praktyczne w zakresie warunków prawnych, administracyjnych i innych regulacji dotyczących zarządzania kryzysowego i reagowania w sytuacjach kryzysowych w kraju partnerskim. Mogą one uwzględniać także niezbędną naukę języka. Dofinansowanie będą mogły otrzymać także wspólne ćwiczenia i doskonalenia umiejętności lub wymienne staże dla personelu służb ratowniczych i bezpieczeństwa oraz zarządzania kryzysowego z obu stron granicy.

– **Modernizacja/zakupy specjalistycznego sprzętu niezbędnego do zapobiegania i eliminacji skutków zagrożeń związanych ze zmianami klimatycznymi**

Dzięki temu działaniu jednostki ratownicze i siły bezpieczeństwa mogą zmodernizować/pozyskać specjalistyczny sprzęt oraz wyposażenie potrzebne do przeciwdziałania nowym zagrożeniom związanym ze zmianami klimatycznymi. Jest to ważne w szczególności dla jednostek, które działają w bezpośrednim sąsiedztwie granicy i mają możliwość interweniowania po obu jej stronach. Zakupiony lub zmodernizowany może być tylko taki sprzęt, który można wykorzystywać po obu stronach granicy.

2.1.3 Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
1	iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	RCO83	Wspólnie opracowane strategie i plany działania	strategie / plan działań	0	20
1	iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	RCO85	Uczestnictwo we wspólnych programach szkoleniowych	udziały	0	2100

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
1	iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	RCR81	Liczba osób kończących wspólne programy szkoleniowe	uczestnicy	0	2020	1900	beneficjenci	
1	iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	RCR79	Wspólne strategie i plany działania wdrożone przez organizacje	wspólne strategie/plany działań	0	2020	20	beneficjenci	

2.1.4. Główne grupy docelowe

Głównymi grupami docelowymi wspieranych działań są:

- mieszkańcy regionu transgranicznego,
- turyści i osoby odwiedzające region,
- samorządy,
- podmioty gospodarcze.

2.1.5 Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania zintegrowanych inwestycji terytorialnych, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lub innych narzędzi terytorialnych

Wsparcie obejmuje cały obszar programu. W tym celu szczegółowym nie są wykorzystywane zintegrowane inwestycje terytorialne, rozwój lokalny kierowany przez społeczność oraz inne instrumenty rozwoju terytorialnego.

2.1.6 Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Brak wykorzystania instrumentów finansowych.

2.1.7 Indykatory podział zasobów programu UE według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	058 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: powodzie i osunięcia ziemi (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe)	3 510 533
1	EFRR	iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	059 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: pożary (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe)	3 510 533
1	EFRR	iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i	060 - Działania w zakresie przystosowania się do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzykom związanym z klimatem i zarządzanie nimi: inne	3 510 533

PROGRAM INTERREG CZECHY - POLSKA

		zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	ryzyka, np. burze i susze (w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe)	
1	EFRR	iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	061 - Zapobieganie ryzykom naturalnym niezwiązanym z klimatem (na przykład trzęsienia ziemi) oraz wywołanym działalnością człowieka (na przykład awarie przemysłowe) i zarządzanie ryzykami w tym zakresie, w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi i katastrofami, infrastruktura i podejście ekosystemowe	1 170 178

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	01 - Dotacja	11 701 776

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	iv) wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	33 - Brak ukierunkowania terytorialnego	11 701 776

2.1.8 vii) wzmocnienie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia

2.1.9 Powiązane rodzaje działań oraz ich oczekiwany wkład w realizację wspomnianych celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego

Celem wsparcia działań w obszarze bioróżnorodności i zielonej infrastruktury jest wzmocnienie skoordynowanego podejścia do ochrony środowiska. Będzie on osiągnięty poprzez: wspieranie współpracy transgranicznej w formie wymiany informacji o zasobach naturalnych i źródłach zanieczyszczeń, wymianę dobrych praktyk w zakresie zarządzania zasobami naturalnymi, zharmonizowanie podejścia do ochrony, monitorowania występowania gatunków i wspólne zarządzanie zasobami przyrodniczymi, przede wszystkim na cennych przyrodniczo obszarach, takich jak parki narodowe/krajobrazowe.

Uwzględniając zdefiniowany cel program wspiera następujące typy działań:

– **Tworzenie sieci współpracy, koordynacja, monitorowanie**

Aby zapewnić ochronę zasobów przyrodniczych i eliminację źródeł zanieczyszczeń ważne jest wspólne i jednolite podejście do tego zagadnienia. Dlatego obszar działań koncentruje się na budowaniu relacji współpracy między odpowiednimi podmiotami na obszarze wsparcia, w tym tworzeniu wspólnego podejścia i koncepcji dbania o środowisko. W szczególności wspierane są następujące przedsięwzięcia:

- rozwój sieci współpracy w zakresie ochrony gatunkowej i ochrony obszarowej przed negatywnymi skutkami turystyki;
- monitorowanie wędrówek zwierząt;
- współpraca w dziedzinie zarządzania obszarami leśnymi;
- platformy koordynacyjne zajmujące się poprawą jakości powietrza i eliminacją źródeł jego zanieczyszczeń;
- wspólnie opracowane strategie koordynacji transgranicznej;
- wymiana doświadczeń dotyczących wszystkich obszarów ochrony środowiska.

– **Działania terenowe**

Wspierane są działania w następujących obszarach:

- projekty dotyczące ochrony i odtwarzania lasów;
- działania na rzecz naturalnej retencji wody w terenie.

2.1.10 Wskaźniki

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
1	vii) wzmocnienie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	RCO26	Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu	hektar	0	1100
1	vii) wzmocnienie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	RCO87	Organizacje współpracujące ponad granicami	organizacje	0	60

Tabela 3: Wskaźniki rezultatów

Priorytet	Cel szczegółowy	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
1	vii) wzmocnienie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	RCR84	Organizacje współpracujące ponad granicami po zakończeniu projektu	organizacje	0	2020	60	beneficjenci	

2.1.11 Główne grupy docelowe

Głównymi grupami docelowymi wspieranych działań są:

- mieszkańcy regionu transgranicznego;
- turyści i osoby odwiedzające region;
- samorzady.

2.1.12 Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania zintegrowanych inwestycji terytorialnych, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lub innych narzędzi terytorialnych

Wsparcie obejmuje cały obszar programu. W tym celu szczegółowym nie są wykorzystywane zintegrowane inwestycje terytorialne, rozwój lokalny kierowany przez społeczność oraz inne instrumenty rozwoju terytorialnego.

2.1.13 Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Brak wykorzystania instrumentów finansowych.

2.1.14 Indykatory podział zasobów programu UE według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	vii) wzmocnienie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	077 - Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie hałasu	2 340 355
1	EFRR	vii) wzmocnienie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	078 - Ochrona, regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000	1 170 686
1	EFRR	vii) wzmocnienie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	679 - Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby naturalne, zielona i niebieska infrastruktura	8 191 243

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	vii) wzmocnienie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	01 – Dotacja	11 702 284

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
1	EFRR	vii) wzmocnienie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia	33 - Brak ukierunkowania terytorialnego	11 702 284

2.2. Priorytet 2 – Turystyka

W ramach celu polityki nr 4 wspierany jest cel szczegółowy vi) wzmocnienie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych w celu wspierania wzrostu gospodarczego na obszarze wsparcia poprzez promocję i rozwój turystyki.

2.2.1. vi) wzmocnienie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych

2.2.2 Powiązane rodzaje działań oraz ich oczekiwany wkład w realizację wspomnianych celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego

Celem wsparcia w obszarze kultury i turystyki jest większe wykorzystanie potencjału turystycznego w sposób zrównoważony dla rozwoju gospodarczego pogranicza.

Program stawia więc na uatrakcyjnienie oferty pogranicza poprzez łączenie już istniejących produktów turystycznych lub powstawanie nowych produktów transgranicznych. Podejmowane będą między innymi starania o wydłużenie sezonu turystycznego i przekierowanie odwiedzających do mniej eksponowanych lokalizacji, biorąc pod uwagę ich pojemność turystyczną. Zrównoważona turystyka chroni środowisko w celu osiągnięcia odpowiedniego, ciągłego i zrównoważonego rozwoju gospodarczego dla obecnych i przyszłych pokoleń. Elementy gwarantujące zrównoważony rozwój to: rozwój turystyki z korzyścią dla turystów i mieszkańców, poszanowanie środowiska naturalnego i kulturowego oraz zapewnienie rozwoju społeczno-gospodarczego i konkurencyjności destynacji/celów turystycznych i przedsiębiorstw.

Z powodu pandemii covid-19 i związanych z nią obostrzeń wpływających bezpośrednio na turystykę wskazane jest wsparcie stabilizacji sytuacji w tym sektorze oraz zabezpieczenie dalszego rozwoju turystyki i usług z nią związanych.

Uwzględniając zdefiniowany cel program wspiera następujące typy działań:

– **Wsparcie przy tworzeniu nowych lub rozwój istniejących elementów turystyki**

Wspierane są elementy turystyki, których celem jest rozwój lub łączenie istniejącej oferty produktów turystycznych w danym regionie. Dofinansowanie będą mogły otrzymać następujące działania :

- naprawa, rewitalizacja i/lub udostępnienie zabytków materialnych,
- wsparcie rozwoju muzeów i wystaw,
- rozwój sieci ścieżek rowerowych/tras rowerowych/singel tracków wynikających z istniejących koncepcji transgranicznych,
- rozwój sieci szlaków wodnych, pieszych i jeździeckich itp.,
- publiczna infrastruktura turystyczna.

Celem tych działań jest wsparcie projektów i inwestycji, które uzupełniają ofertę turystyczną w danej lokalizacji transgranicznej tak, aby tworzyła ona jednolity i kompleksowy produkt turystyczny.

Nieodłączną częścią proponowanych rozwiązań jest również wsparcie niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Jest ono ważnym elementem turystyki przyciągającym do regionu turystów, także poza głównym sezonem turystycznym. Obejmują one promocję wspólnych tradycji, promocję lokalnego folkloru i regionalnych tradycji kulinarnych oraz promocję i rozwój tradycyjnych rzemiosł. Ponadto pożądanym efektem promocji dziedzictwa niematerialnego jest znoszenie barier we współpracy transgranicznej, co prowadzi do uatrakcyjnienia obszaru dla odwiedzających z jednej i drugiej strony granicy. Lepsza znajomość kultury sąsiedniego państwa zwiększa otwartość na różnorodność i chęć odwiedzin oraz poznawania nowych regionów, umacnia w ten sposób integrację mieszkańców pogranicza. Przyczynia się także do wydłużenia sezonu turystycznego i zwiększenia dopływu środków finansowych na ten obszar.

– **Łączenie i tworzenie produktów turystycznych oraz ich promocja**

Wspierane są działania związane z tworzeniem i realizacją wspólnych rozwiązań koncepcyjnych w zakresie rozwoju, promocji i wykorzystania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego. Ponadto dofinansowanie mogą uzyskać działania związane z łączeniem i rozwijaniem już istniejących produktów turystycznych (np. stworzenie wspólnej marki) lub związane z tworzeniem nowych transgranicznych produktów. Wspierając te działania, program planuje wzmocnić wiedzę odwiedzających o pograniczu czesko-polskim i kształtować postrzeganie go jako wspólny region turystyczny, który łączy nie tylko podobny charakter tego obszaru, ale także wspólna historia. Te elementy tworzą potencjał, który umożliwi dalszy rozwój turystyki na pograniczu, pomoże przyciągnąć większą liczbę turystów i wydłużyć czas ich pobytu.

– **Wsparcie działań towarzyszących związanych z rozwojem turystyki**

Wspierane są działania związane z monitorowaniem liczby odwiedzin, które przedstawiają istotne źródło informacji przy podejmowaniu decyzji o rozwoju turystyki w poszczególnych częściach obszaru programu. Ważne są działania związane ze złagodzeniem negatywnych skutków turystyki nie tylko dla obszarów chronionych, ale także dla mieszkańców pogranicza żyjących w eksponowanych turystycznie lokalizacjach.

Dla zrównoważonego rozwoju turystyki ważne jest też wspieranie szkoleń językowych, specjalistycznych szkoleń zawodowych lub wymiennych staży pracowników w całym szeroko rozumianym sektorze turystycznym. Działania te przyczynią się do podniesienia jakości świadczonych usług w języku turystów z kraju partnerskiego, a tym samym do zwiększenia atrakcyjności turystycznej czesko-polskiego obszaru jako ważnego regionu turystycznego. Ponadto pomogą zwiększyć dostęp do informacji dla turystów, co umożliwi ich równomierne rozmieszczenie w miejscu i czasie, oraz zapewnienie dalszego rozwoju zrównoważonej turystyki i powiązanych usług.

2.2.3 Wskaźniki

Tabulka 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	vi) wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	RCO77	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	miejsca kulturalne i turystyczne	0	300
2	vi) wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	RCO 87	Organizacje współpracujące ponad granicami	organizacje	0	280
2	vi) wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	762012	Długość wybudowanych ścieżek rowerowych, tras rowerowych, szlaków wodnych, hipodromów i szlaków turystycznych	km	0	250
2	vi) wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	RCO 85	Uczestnictwo we wspólnych programach szkoleniowych	udziały	0	1 800

Tabulka 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
2	vi) wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	RCR77	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	odwiedzający / rok	2 700 000	2020	3 800 000	beneficjenci	
2	vi) wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	910061	Zasięg kampanii online w ramach promocji turystyki	Liczba wyświetleń i interakcji	0	2020	5 400 000	beneficjenci	

PROGRAM INTERREG CZECHY - POLSKA

2	vi) wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	RCR81	Liczba osób kończących wspólne programy szkoleniowe	uczestnicy	0	2020	1600	beneficjenci	
2	vi) wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	RCR84	Organizacje współpracujące ponad granicami po zakończeniu projektu	organizacje	0	2020	280	beneficjenci	

2.2.4 Główne grupy docelowe

Głównymi grupami docelowymi wspieranych działań są:

- mieszkańcy regionu transgranicznego;
- turyści i osoby odwiedzające region;
- samorządy obszarów turystycznych;
- organizacje społeczeństwa obywatelskiego;
- podmioty gospodarcze działające w branży turystycznej i powiązanych z nią branżach.

2.2.5 Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania zintegrowanych inwestycji terytorialnych, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lub innych narzędzi terytorialnych

Wsparcie obejmuje cały obszar programu. W tym celu szczegółowym nie są wykorzystywane zintegrowane inwestycje terytorialne, rozwój lokalny kierowany przez społeczność oraz inne instrumenty rozwoju terytorialnego.

2.2.6 Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Brak wykorzystania instrumentów finansowych.

2.2.7 Indykatory podział zasobów programu UE według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	vi) wzmocnienie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	165 - Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych	45 469 757
2	EFRR	vi) wzmocnienie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	166 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury	12 036 112
2	EFRR	vi) wzmocnienie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	167 - Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000	9 361 421

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	vi) wzmocnienie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	01 – Dotacja	66 867 290

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
2	EFRR	vi) wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	33 - Brak ukierunkowania terytorialnego	66 867 290

2.3. Priorytet 3 – Transport

W ramach celu polityki nr 3 wspierany jest cel szczegółowy ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej.

2.3.1. ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej

2.3.2 Powiązane rodzaje działań oraz ich oczekiwany wkład w realizację wspomnianych celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego

Celem wsparcia w obszarze transportu jest przyczynianie się do zwiększenia mobilności transgranicznej, co służy pogłębianiu zrównoważonego rozwoju gospodarczego obszaru objętego programem. Wsparcie mobilności kolejowej przysłuży się poprawie transgranicznych połączeń między aglomeracjami miejskimi i atrakcjami turystycznymi, a także będzie oddziaływać na przeniesienie części ruchu z dróg na linie kolejowe. Pomoże również zmniejszyć negatywny wpływ transportu na środowisko i podnieść jakość życia mieszkańców pogranicza.

Dodatkowym efektem poniższych działań będzie poprawa bezpieczeństwa i płynności mobilności transgranicznej. Przebudowa mostów, dróg i linii kolejowych pozwoli na zwiększenie przepustowości ruchu transgranicznego. Cyfryzacja w transporcie transgranicznym wprowadzi inteligentne rozwiązania do transportu transgranicznego, pozwoli lepiej nim zarządzać i ułatwi lepszą koordynację w przypadku niekorzystnych warunków atmosferycznych, a także w okresie największego natężenia ruchu.

Uwzględniając zdefiniowany cel program wspiera następujące typy działań:

– **Przebudowa transgranicznych mostów drogowych**

Działanie dotyczy wyłącznie granicznych mostów drogowych. Niektóre z tych mostów są w złym stanie ze względu na współwłasność, a ich przebudowa jest nie tylko kwestią dostępności funduszy, ale również porozumienia między dwoma państwami członkowskimi. Ich przebudowa pozwoli zachować i ułatwić mobilność transgraniczną.

– **Przebudowa (modernizacja) transgranicznych linii kolejowych**

Działanie dotyczy lokalnych transgranicznych linii kolejowych, poza korytarzami TEN-T. Trasy te nie tylko łączą aglomeracje miejskie, ale często także udostępniają atrakcje turystyczne. Modernizacja linii kolejowych pozwoli na większe wykorzystanie danego połączenia kolejowego.

– **Przebudowa (modernizacja) transgranicznych połączeń drogowych, w tym mostów (II i III kategorii po stronie czeskiej, dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich po stronie polskiej)**

Wspierane mogą być tylko takie ciągi drogowe, które prowadzą w kierunku konkretnego przejścia granicznego i są rzeczywiście wykorzystywane do celów mobilności transgranicznej. Modernizacja drogi ma na celu zwiększenie jej przepustowości i umożliwienie większego wykorzystania danego przejścia granicznego.

– **Cyfryzacja w transgranicznym transporcie drogowym i kolejowym**

W ramach tego działania są wspierane przedsięwzięcia na rzecz lepszego informowania i koordynacji w transgranicznym transporcie drogowym i kolejowym. Może dotyczyć to na przykład komunikatów meteorologicznych lub telematyki transportu. Celem działania jest przede wszystkim zwiększenie bezpieczeństwa i mobilności transgranicznej.

2.3.3 Wskaźniki

Tabulka 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
3	ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	RCO46	Długość dróg przebudowanych lub zmodernizowanych – poza TEN-T	km	0	50
3	ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	RCO87	Organizacje współpracujące ponad granicami	organizacje	0	30
3	ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	RCO50	Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych –poza TEN-T	km	0	20
3	ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	723071	Zmodernizowane transgraniczne mosty drogowe	mosty	0	5

Tabulka 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
3	ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	RCR55	Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, przebudowanych, rozbudowanych lub zmodernizowanych dróg	pasażer-km/rok	200 000 000	2016	208 000 000	beneficjenci	

PROGRAM INTERREG CZECHY - POLSKA

3	ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	RCR58	Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, rozbudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych	osobodzień /rok	3 000 000	2019	3 300 000	beneficjenci	
3	ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	RCR84	Organizacje współpracujące ponad granicami po zakończeniu projektu	organizacje	0	2020	30	beneficjenci	

2.3.4 Główne grupy docelowe

Głównymi grupami docelowymi wspieranych działań są:

- mieszkańcy regionu transgranicznego,
- turyści i osoby odwiedzające region,
- przedsiębiorcy działający w obszarze transportu towarów/logistyki/osób,
- jednostki samorządu terytorialnego.

2.3.5 Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania zintegrowanych inwestycji terytorialnych, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lub innych narzędzi terytorialnych

Wsparcie obejmuje cały obszar programu. W tym celu szczegółowym nie są wykorzystywane zintegrowane inwestycje terytorialne, rozwój lokalny kierowany przez społeczność oraz inne instrumenty rozwoju terytorialnego.

2.3.6 Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Brak wykorzystania instrumentów finansowych.

2.3.7 Indykatory podział zasobów programu UE według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	093 - Inne drogi przebudowane lub zmodernizowane (autostrady, drogi krajowe, regionalne lub lokalne)	20 043 470
3	EFRR	ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	102 - Inne przebudowane lub zmodernizowane linie kolejowe	15 446 344
3	EFRR	ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	094 - Cyfryzacja transportu: transport drogowy	643 598
3	EFRR	ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	104 - Cyfryzacja transportu: transport kolejowy	643 598

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	01 – Dotacja	36 777 009

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
3	EFRR	ii) rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	33 - Brak ukierunkowania terytorialnego	36 777 009

2.4. Priorytet 4 - Współpraca instytucji i mieszkańców

W ramach celu szczegółowego Interreg „Lepsze zarządzanie współpracą” wspierane są działania: Zwiększanie sprawności administracji publicznej w drodze wspierania współpracy prawnej i administracyjnej oraz współpracy między obywatelami, podmiotami społeczeństwa obywatelskiego i instytucjami, w szczególności w celu wyeliminowania przeszkód prawnych i innych przeszkód w regionach przygranicznych oraz Budowanie wzajemnego zaufania, w szczególności poprzez wspieranie działań ułatwiających kontakty międzyludzkie.

2.4.1. Zwiększanie sprawności administracji publicznej w drodze wspierania współpracy prawnej i administracyjnej oraz współpracy między obywatelami, podmiotami społeczeństwa obywatelskiego i instytucjami, w szczególności w celu wyeliminowania przeszkód prawnych i innych przeszkód w regionach przygranicznych

2.4.2 Powiązane rodzaje działań oraz ich oczekiwany wkład w realizację wspomnianych celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego

Celem wsparcia administracji publicznej jest poprawa warunków jej funkcjonowania i rozwoju współpracy transgranicznej w danym obszarze. Współpraca transgraniczna administracji publicznej jest ograniczona głównie przez różnice w organizacji systemu administracji po obu stronach granicy. Różnice wynikają głównie z odmiennej struktury i hierarchii procesów decyzyjnych oraz kompetencji.

Wsparcie w tym obszarze współpracy transgranicznej pozwoli zidentyfikować konkretne przeszkody i znaleźć rozwiązania problemów, które są wspólne po obu stronach granicy. Dzięki wzajemnej współpracy, transferowi doświadczeń i dobrych praktyk, czy też nowemu podejściu do rozwiązania konkretnego problemu pojawią się oszczędności przy planowaniu i wykorzystywaniu środków publicznych oraz publicznej infrastruktury. Współpraca umożliwi stworzenie wspólnych standardów dalszych działań transgranicznych, co ułatwi późniejszą realizację projektów pożytku publicznego oraz podniesie jakość usług świadczonych w interesie publicznym. Pogłębiona zostanie koordynacja działań organów administracji publicznej oraz zintensyfikowane zostanie świadczenie transgranicznych usług publicznych.

Jednostki administracji publicznej mogą przygotowywać wspólne opracowania, koncepcje i strategie, wymieniać informacje, dane i wiedzę lub prowadzić inne działania o podobnym charakterze. Projekty te pomogą usunąć przeszkody i bariery rozwoju terytorialnego zarówno na całym pograniczu, jak i na poziomie lokalnym.

2.4.3 Wskaźniki

Tabulka 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
4	Zwiększanie sprawności administracji publicznej w drodze wspierania współpracy prawnej i administracyjnej oraz współpracy między obywatelami, podmiotami społeczeństwa obywatelskiego i instytucjami, w szczególności w celu wyeliminowania przeszkód prawnych i innych przeszkód w regionach przygranicznych	RCO87	Organizacje współpracujące ponad granicami	organizacje	0	30

Tabulka 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
4	Zwiększanie sprawności administracji publicznej w drodze wspierania współpracy prawnej i administracyjnej oraz współpracy między obywatelami, podmiotami społeczeństwa obywatelskiego i instytucjami, w szczególności w celu wyeliminowania przeszkód prawnych i innych przeszkód w regionach przygranicznych	RCR84	Organizacje współpracujące ponad granicami po zakończeniu projektu	organizacje	0	2020	10	beneficjenci	
4	Zwiększanie sprawności administracji publicznej w drodze wspierania współpracy prawnej i administracyjnej oraz współpracy między obywatelami, podmiotami społeczeństwa obywatelskiego i instytucjami, w szczególności w celu wyeliminowania przeszkód prawnych i innych przeszkód w regionach przygranicznych	RCR104	Rozwiązania przyjęte lub rozszerzone przez organizacje	rozwiązania	0	2020	10	beneficjenci	

2.4.4 Główne grupy docelowe

Głównymi grupami docelowymi wspieranych działań są:

- mieszkańcy regionu transgranicznego,
- organy administracji publicznej,
- organizacje społeczeństwa obywatelskiego,
- turyści i osoby odwiedzające region.

2.4.5 Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania zintegrowanych inwestycji terytorialnych, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lub innych narzędzi terytorialnych

Wsparcie obejmuje cały obszar programu. W tym celu szczegółowym nie są wykorzystywane zintegrowane inwestycje terytorialne, rozwój lokalny kierowany przez społeczność oraz inne instrumenty rozwoju terytorialnego.

2.4.6 Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Brak wykorzystania instrumentów finansowych.

2.4.7 Indykatory podział zasobów programu UE według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
4	EFRR	Zwiększanie sprawności administracji publicznej w drodze wspierania współpracy prawnej i administracyjnej oraz współpracy między obywatelami, podmiotami społeczeństwa obywatelskiego i instytucjami, w szczególności w celu wyeliminowania przeszkód prawnych i innych przeszkód w regionach przygranicznych	173 - Wzmacnianie zdolności instytucjonalnych instytucji publicznych i zainteresowanych stron do wdrażania projektów i inicjatyw w zakresie współpracy terytorialnej w kontekście transgranicznym, transnarodowym, morskim i międzyregionalnym	3 343 364

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
4	EFRR	Zwiększanie sprawności administracji publicznej w drodze wspierania współpracy prawnej i administracyjnej oraz współpracy między obywatelami, podmiotami społeczeństwa obywatelskiego i instytucjami, w szczególności w celu wyeliminowania przeszkód prawnych i innych przeszkód w regionach przygranicznych	01 – Dotacja	3 343 364

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
4	EFRR	Zwiększanie sprawności administracji publicznej w drodze wspierania współpracy prawnej i administracyjnej oraz współpracy między obywatelami, podmiotami społeczeństwa obywatelskiego i instytucjami, w szczególności w celu wyeliminowania przeszkód prawnych i innych przeszkód w regionach przygranicznych	33 - Brak ukierunkowania terytorialnego	3 343 364

2.4.8. Budowanie wzajemnego zaufania, w szczególności poprzez wspieranie działań ułatwiających kontakty międzyludzkie

2.4.9 Powiązane rodzaje działań oraz ich oczekiwany wkład w realizację wspomnianych celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego

Celem wsparcia budowania wzajemnego zaufania jest pogłębianie relacji transgranicznych pomiędzy instytucjami i mieszkańcami pogranicza czesko-polskiego. Podstawą silnego wzajemnego zaufania jest współpraca mieszkańców pogranicza. Ta przyczyni się głównie do wzmocnienia spójności społecznej i obywatelskiej regionu transgranicznego oraz przyniesie pomoc przy przełamywaniu uprzedzeń i barier historycznych. Uprzedzenia i bariery historyczne są jednym z elementów, które utrudniają pełną społeczno-kulturową integrację regionów i społeczeństw z obu stron granicy.

Współpraca mieszkańców jest trudna w realizacji bez wsparcia instytucji administracji publicznej, przede wszystkim na poziomie lokalnym i regionalnym. Dlatego konieczne jest wspieranie tych instytucji poprzez działania mające na celu ich zbliżanie, wzajemne poznawanie i zwiększanie kompetencji ich pracowników w zakresie współpracy transgranicznej co jednocześnie zwiększa wzajemne zaufanie i porozumienie między tymi instytucjami.

Uwzględniając zdefiniowany cel program wspiera następujące typy działań:

– Wsparcie współpracy instytucji

Wspierane są działania mające na celu stworzenie warunków do współpracy i zwiększenie zainteresowania instytucji współpracą transgraniczną poprzez: tworzenie sieci współpracy instytucji, szkolenia językowe pracowników lub współdzielenie dobrych praktyk. Odpowiednim narzędziem są również staże pracowników instytucji i ich jednostek budżetowych. Wszystkie te działania przyczyniają się także do zacieśniania relacji między pracownikami tych instytucji z podmiotami partnerskimi po drugiej stronie granicy, podnoszenia ich umiejętności językowych oraz zwiększenia wzajemnego zaufania i ogólnej gotowości do dalszej współpracy transgranicznej.

– Projekty typu „people to people”

Wspierane są działania na rzecz rozwoju współpracy w zakresie wspólnych przedsięwzięć społecznych i kulturalnych. Dotyczy to działań, które zwiększają poziom wzajemnego poznania i zrozumienia oraz budują zaufanie między społeczeństwami lokalnymi po obu stronach granicy. Przyczyni się to znacząco także do wzmocnienia spójności społecznej i obywatelskiej regionu transgranicznego. Tego typu działania będą również realizowane w ramach Funduszu Małych Projektów.

2.4.10 Wskaźniki

Tabulka 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
4	Budowanie wzajemnego zaufania, w szczególności poprzez wspieranie działań ułatwiających kontakty międzyludzkie	RCO81	Uczestnictwo we wspólnych działaniach transgranicznych	udział	0	70 000
4	Budowanie wzajemnego zaufania, w szczególności poprzez wspieranie działań ułatwiających kontakty międzyludzkie	RCO87	Organizacje współpracujące ponad granicami	organizacje	0	600
4	Budowanie wzajemnego zaufania, w szczególności poprzez wspieranie działań ułatwiających kontakty międzyludzkie	RCO115	Wspólnie organizowane transgraniczne wydarzenia publiczne	wydarzenia	0	600

Tabulka 3: Wskaźniki rezultatów

Priorytet	Cel szczegółowy	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
4	Budowanie wzajemnego zaufania, w szczególności poprzez wspieranie działań ułatwiających kontakty międzyludzkie	RCR84	Organizacje współpracujące ponad granicami po zakończeniu projektu	organizacje	0	2020	200	beneficjenci	
4	Budowanie wzajemnego zaufania, w szczególności poprzez wspieranie działań ułatwiających kontakty międzyludzkie	918201	Wspólnie organizowane transgraniczne wydarzenia publiczne po zakończeniu projektu	wydarzenia	0	2020	600	beneficjenci	

2.4.11 Główne grupy docelowe

Głównymi grupami docelowymi wspieranych działań są:

- mieszkańcy regionu transgranicznego,
- organy administracji publicznej,
- pracownicy organów administracji publicznej,
- organizacje społeczeństwa obywatelskiego,
- turyści i osoby odwiedzające region.

2.4.12 Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania zintegrowanych inwestycji terytorialnych, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lub innych narzędzi terytorialnych

Wsparcie obejmuje cały obszar programu. W tym celu szczegółowym nie są wykorzystywane zintegrowane inwestycje terytorialne, rozwój lokalny kierowany przez społeczność oraz inne instrumenty rozwoju terytorialnego.

2.4.13 Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Brak wykorzystania instrumentów finansowych.

2.4.14 Indykatory podział zasobów programu UE według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
4	EFRR	Budowanie wzajemnego zaufania, w szczególności poprzez wspieranie działań ułatwiających kontakty międzyludzkie	173 - Wzmacnianie zdolności instytucjonalnych instytucji publicznych i zainteresowanych stron do wdrażania projektów i inicjatyw w zakresie współpracy terytorialnej w kontekście transgranicznym, transnarodowym, morskim i międzyregionalnym	30 090 280

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
4	EFRR	Budowanie wzajemnego zaufania, w szczególności poprzez wspieranie działań ułatwiających kontakty międzyludzkie	01 – Dotacja	30 090 280

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
4	EFRR	Budowanie wzajemnego zaufania, w szczególności poprzez wspieranie działań ułatwiających kontakty międzyludzkie	33 - Brak ukierunkowania terytorialnego	30 090 280

2.5. Priorytet 5 - Przedsiębiorczość

W ramach celu polityki nr 1, wspierany jest cel szczegółowy iii) wzmocnienie trwałego wzrostu i konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw oraz tworzenie miejsc pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach, w tym poprzez inwestycje produkcyjne w celu połączenia czeskiej i polskiej przedsiębiorczości przez wsparcie usług transgranicznych dla przedsiębiorców.

2.5.1. iii) wzmocnienie trwałego wzrostu i konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw oraz tworzenie miejsc pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach, w tym poprzez inwestycje produkcyjne

2.5.2 Powiązane rodzaje działań oraz ich oczekiwany wkład w realizację wspomnianych celów szczegółowych oraz, w stosownych przypadkach, strategii makroregionalnych i strategii na rzecz basenu morskiego

Celem wsparcia w zakresie sprzyjania wzrostowi i konkurencyjności MŚP jest wzmocnienie ich zrównoważonego transgranicznego rozwoju. Dofinansowanie mogą otrzymać wyłącznie działania organizacji i podmiotów z otoczenia biznesu. Dotyczy to przedsięwzięć w obszarze ekspansji działalności gospodarczej do kraju sąsiada. Wspierane są także projekty, które mają na celu transgraniczną współpracę w zakresie innowacji i badań.

Uwzględniając zdefiniowany cel program wspiera następujące typy działań:

– **Transgraniczne usługi dla przedsiębiorców w celu zrównoważonego rozszerzenia działalności ich przedsiębiorstw za granicę**

Wsparcie dotyczy usług dla przedsiębiorców, które ułatwią im zrównoważone rozszerzenie ich działalności gospodarczej po drugiej stronie granicy. Przede wszystkim są wspierane usługi w formie doradztwa, networkingu, pomoc w wejściu na rynek drugiego kraju, np. przy certyfikacji produktów.

– **Transgraniczne usługi dla przedsiębiorców w celu poprawy dostępu do innowacji i usług badawczych/badawczo-rozwojowych**

Wsparcie dotyczy usług, które ułatwią przedsiębiorcom dostęp do innowacji i usług badawczych/badawczo-rozwojowych po drugiej stronie granicy z zamiarem wprowadzenia innowacji do swojej działalności. Przykładowy typ takiego działania to pośredniczenie w usługach badawczych dla firm w instytucjach badawczych w drugim kraju. Usługa może przybrać formę transgranicznych bonów na innowacje dla przedsiębiorstw.

2.5.3 Wskaźniki

Tabulka 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
5	iii) wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw oraz tworzenie miejsc pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	RCO01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (z tego mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa)	przedsiębiorstwo	0	100
5	iii) wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw oraz tworzenie miejsc pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	RCO04	Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe	przedsiębiorstwo	0	100

Tabulka 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa	Rok referencyjny	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
5	iii) wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw oraz tworzenie miejsc pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	110001	Liczba wspieranych przedsiębiorstw, które rozszerzyły swoją działalność poza granicami	przedsiębiorstwo	0	2020	4	beneficjenci	
5	iii) wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw oraz tworzenie miejsc pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	RCR03	Małe i średnie przedsiębiorstwa wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe	przedsiębiorstwo	0	2020	10	beneficjenci	

2.5.4 Główne grupy docelowe

Głównymi grupami docelowymi wspieranych działań są:

- małe i średnie przedsiębiorstwa,
- mikroprzedsiębiorstwa.

2.5.5 Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania zintegrowanych inwestycji terytorialnych, rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lub innych narzędzi terytorialnych

Wsparcie obejmuje cały obszar programu. W tym celu szczegółowym nie są wykorzystywane zintegrowane inwestycje terytorialne, rozwój lokalny kierowany przez społeczność oraz inne instrumenty rozwoju terytorialnego.

2.5.6 Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

Brak wykorzystania instrumentów finansowych.

2.5.7 Indykatory podział zasobów programu UE według rodzaju interwencji

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	ERDF	iii) wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw oraz tworzenie miejsc pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	021 - Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne	5 015 047
5	ERDF	iii) wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw oraz tworzenie miejsc pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	010 Działania badawcze i innowacyjne w MŚP, w tym tworzenie sieci kontaktów	1 337 346
5	ERDF	iii) wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw oraz tworzenie miejsc pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	009 - Działania badawcze i innowacyjne w mikroprzedsiębiorstwach, w tym tworzenie sieci kontaktów (badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności)	334 336

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	ERDF	iii) wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw oraz tworzenie miejsc pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	01 – Dotacja	6 686 729

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Nr priorytetu	Fundusz	Cel szczegółowy	Kod	Kwota (w EUR)
5	ERDF	iii) wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw oraz tworzenie miejsc pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	33 - Brak ukierunkowania terytorialnego	6 686 729

3. Plan finansowy

3.1 Środki finansowe w podziale na poszczególne lata

Tabela 7

Fundusz	2 021	2 022	2 023	2 024	2 025	2 026	2 027	Ogółem
EFRR (cel „Współpraca terytorialna“)	24 060 222	24 541 426	25 032 255	25 532 900	26 043 558	26 564 429	27 095 718	178 870 508
IPA III – współpraca transgraniczna								0
Współpraca transgraniczna w sąsiedztwie	0	0	0	0	0	0	0	0
IPA III	0	0	0	0	0	0	0	0
ISWMR	0	0	0	0	0	0	0	0
PKTZ	0	0	0	0	0	0	0	0
Fundusze Interreg	0	0	0	0	0	0	0	0
Ogółem	24 060 222	24 541 426	25 032 255	25 532 900	26 043 558	26 564 429	27 095 718	178 870 508

3.2 Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe

Tabela 8

Nr celu polityki	Priorytet	Fundusz (stosownie do przypadku)	Podstawa obliczenia wsparcia UE (ogółem koszt kwalifikowalny lub wkład publiczny)	Wkład UE (a)=(a1)+(a2)	Indykatywny podział wkładu UE		Wkład krajowy (b)=(c)+(d)	Indykatywny podział wkładu krajowego		Ogółem (e)=(a)+(b)	Stopa dofinansowania (f) = (a)/(e)	Wkłady państw trzecich (dla celów informacyjnych)
					Bez pomocy technicznej na podstawie art. 27 ust. 1 (a1)	Na pomoc techniczną na podstawie art. 27 ust. 1 (a2)		Krajowy wkład publiczny (c)	Krajowy wkład prywatny (d)			
CP 2 - Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa	Priorytet 1 Zintegrowany system ratownictwa i środowisko	EFRR	Całkowite koszty kwalifikowalne	25 042 308	23 404 026	1 638 282	6 260 578	5 903 725	356 853	31 302 886	80,00%	0
		IPA III - CBC		0	0	0	0	0	0	0		0
		ISWMR - CBC		0	0	0	0	0	0	0	0	0
		IPA III		0	0	0	0	0	0	0	0	0
		ISWMR		0	0	0	0	0	0	0	0	0
		PKTZ		0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Fundusze Interreg		0	0	0	0	0	0	0	0	0
CP 4 - Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych (ERDF)	Priorytet 2 Turystyka	EFRR	Całkowite koszty kwalifikowalne	71 548 000	66 867 290	4 680 710	17 887 001	16 867 442	1 019 559	89 435 001	80,00%	
		IPA III - CBC		0	0	0	0	0	0	0	0	0
		ISWMR - CBC		0	0	0	0	0	0	0	0	0
		IPA III		0	0	0	0	0	0	0	0	0
		ISWMR		0	0	0	0	0	0	0	0	0
		PKTZ		0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Fundusze Interreg		0	0	0	0	0	0	0	0	0

Nr celu polityki	Priorytet	Fundusz (stosownie do przypadku)	Podstawa obliczenia wsparcia UE (ogółem koszt kwalifikowalny lub wkład publiczny)	Wkład UE (a)=(a1)+(a2)	Indykatywny podział wkładu UE		Wkład krajowy (b)=(c)+(d)	Indykatywny podział wkładu krajowego		Ogółem (e)=(a)+(b)	Stopa dofinansowania (f) = (a)/(e)	Wkłady państw trzecich (dla celów informacyjnych)
					Bez pomocy technicznej na podstawie art. 27 ust. 1 (a1)	Na pomoc techniczną na podstawie art. 27 ust. 1 (a2)		Krajowy wkład publiczny (c)	Krajowy wkład prywatny (d)			
CP 3 - Lepiej połączona Europa	Priorytet 3 Transport	EFRR	Całkowite koszty kwalifikowalne	39 351 400	36 777 010	2 574 390	9 837 851	9 837 851	0	49 189 251	80,00%	
		IPA III - CBC		0	0	0	0	0	0	0		0
		ISWMR - CBC		0	0	0	0	0	0	0	0	0
		IPA III		0	0	0	0	0	0	0	0	0
		ISWMR		0	0	0	0	0	0	0	0	0
		PKTZ		0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Fundusze Interreg		0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cel specyficzny - Interreg	Priorytet 4 Współpraca instytucji i mieszkańców	EFRR	Całkowite koszty kwalifikowalne	35 774 000	33 433 645	2 340 355	8 943 501	8 201 191	742 310	44 717 501	80,00%	
		IPA III - CBC		0	0	0	0	0	0	0	0	0
		ISWMR - CBC		0	0	0	0	0	0	0	0	0
		IPA III		0	0	0	0	0	0	0	0	0
		ISWMR		0	0	0	0	0	0	0	0	0
		PKTZ		0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Fundusze Interreg		0	0	0	0	0	0	0	0	0

PROGRAM INTERREG CZECHY - POLSKA

Nr celu polityki	Priorytet	Fundusz (stosownie do przypadku)	Podstawa obliczenia wsparcia UE (ogółem koszt kwalifikowalny lub wkład publiczny)	Wkład UE (a)=(a1)+(a2)	Indykatorywny podział wkładu UE		Wkład krajowy (b)=(c)+(d)	Indykatorywny podział wkładu krajowego		Ogółem (e)=(a)+(b)	Stopa dofinansowania (f) = (a)/(e)	Wkłady państw trzecich (dla celów informacyjnych)
					Bez pomocy technicznej na podstawie art. 27 ust. 1 (a1)	Na pomoc techniczną na podstawie art. 27 ust. 1 (a2)		Krajowy wkład publiczny (c)	Krajowy wkład prywatny (d)			
CP 1 - Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa	Priorytet 5 - Przedsiębiorczość	EFRR	Całkowite koszty kwalifikowalne	7 154 800	6 686 729	468 071	1 788 701	1 686 745	101 956	8 943 501	80,00%	
		IPA III - CBC		0	0	0	0	0	0	0		0
		ISWMR - CBC		0	0	0	0	0	0	0		0
		IPA III		0	0	0	0	0	0	0		0
		ISWMR		0	0	0	0	0	0	0		0
		PKTZ		0	0	0	0	0	0	0		0
		Fundusze Interreg		0	0	0	0	0	0	0		0
Ogółem		Wszystkie fundusze	Całkowite koszty kwalifikowalne	178 870 508	167 168 700	11 701 808	44 717 632	42 496 954	2 220 678	223 588 140	80,00%	0
		EFRR	Całkowite koszty kwalifikowalne	178 870 508	167 168 700	11 701 808	44 717 632	42 496 954	2 220 678	223 588 140	80,00%	0
		IPA III - CBC		0	0	0	0	0	0	0		0
		ISWMR - CBC		0	0	0	0	0	0	0		0
		IPA III		0	0	0	0	0	0	0		0
		ISWMR		0	0	0	0	0	0	0		0
		PKTZ		0	0	0	0	0	0	0		0
		Fundusze Interreg		0	0	0	0	0	0	0		0
Ogółem		Wszystkie fundusze	Całkowite koszty kwalifikowalne	178 870 508	167 168 700	11 701 808	44 717 632	42 496 954	2 220 678	223 588 140	80,00%	0

4. Działania podjęte w celu zaangażowania odpowiednich partnerów programu w przygotowanie programu Interreg oraz rola tych partnerów we wdrażaniu, monitorowaniu i ewaluacji

Grupa robocza

Głównym krokiem w celu zaangażowania partnerów w przygotowanie programu współpracy transgranicznej Interreg Czechy-Polska 2021 -2027 było utworzenie grupy roboczej. Komitet Monitorujący programu 2014-2020 powołał czesko-polską grupę roboczą odpowiedzialną za przygotowanie nowego programu. Opierając się na pozytywnych doświadczeniach związanych z przygotowaniem programu w minionym okresie, również i w 2019 zwrócono się do różnych instytucji i organizacji z wnioskiem o wyznaczenie członka do grupy roboczej. Skład grupy roboczej został ustalony zgodnie z zasadą partnerstwa. Jej członkowie reprezentują czeskie i polskie instytucje publiczne szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego. Są to instytucje zaangażowane w realizację programu od początku jego powstania, tzn. już wcześniej współpracowały przy określeniu treści, wdrażaniu, procedurach i innych kwestiach związanych z przygotowaniem programu. Pierwsze spotkanie grupy odbyło się 25 kwietnia 2019 roku. Jej pracami kieruje czeskie Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, w roli Instytucji Zarządzającej programem w okresie 2014-2020, we współpracy z polskim Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej, czyli Instytucją Krajową.

W trakcie prac grupy roboczej rozszerzył się jej skład. Polskie ministerstwo zwróciło się do krajowych organizacji zrzeszających podmioty z dziedziny nauki, szkolnictwa, ochrony praw pracowników, do pracodawców, a także do Rady Działalności Pożytku Publicznego o wyznaczenie reprezentantów danej grupy partnerów do udziału w pracach nad programem. Czeskie ministerstwo zaś nominowało reprezentanta centralnej izby handlowej oraz przedstawiciela Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej. W ten sposób w skład grupy roboczej zostali włączeni partnerzy reprezentujący następujące sektory i grupy interesu:

- nauki, edukacji i/lub szkolnictwa wyższego,
- równości szans i niedyskryminacji,
- zrównoważony rozwój/ ochrona środowiska,
- związki zawodowe,
- izby handlowe,
- ugrupowania współpracy terytorialnej.

Grupy fokusowe

Do współpracy zostali zaangażowani również eksperci z wybranych dziedzin tematycznych. Za najbardziej odpowiednią formę współpracy z ekspertami uznano tzw. grupy fokusowe. Łącznie powołano sześć grup fokusowych, w tym jedną do celu Lepsze zarządzanie współpracą - Interreg. Ze względu na specyfikę problemu, w ramach celu tematycznego Bardziej zielona Europa, została powołana podgrupa do spraw zarządzania kryzysowego.

Spotkania ekspertów poszczególnych grup fokusowych odbyły się na przełomie 2019 i 2020 roku. Eksperci omówili poszczególne cele polityki spójności Unii Europejskiej w kontekście ich znaczenia i potencjału we współpracy transgranicznej. W obszarach tematycznych, w których eksperci zidentyfikowali potencjał do współpracy, określili typy działań do realizacji w ramach przyszłego programu Interreg Czechy-Polska. Wskazali także szacowany zakres finansowy tych działań, ich beneficjentów oraz grupy docelowe. Wyniki

pracy grup fokusowych zostały przedstawione członkom grupy roboczej i posłużyły jako materiał wstępny do dyskusji na temat wyboru poszczególnych celów polityki oraz definicji wspieranych w ramach programu działań.

Dalsze działania

Poza utworzeniem grupy roboczej oraz zaangażowaniem ekspertów do dyskusji w grupach fokusowych, została przeprowadzona również analiza zdolności absorpcyjnej oraz dwie ewaluacje. Ewaluacje dotyczyły weryfikacji aktualności potrzeb rozwojowych regionu czesko-polskiego pogranicza oraz procesu wdrażania programu 2014-2020. Analiza zdolności absorpcyjnej umożliwiła natomiast zaangażowanie nie tylko obecnych beneficjentów, ale również ogółu społeczeństwa, samorządów i przedsiębiorców, aby wyrazili swoje postrzeżenie i potrzeby w kontekście nowego programu. W ramach badania potencjalni wnioskodawcy programu otrzymali ankiety z pytaniami otwartymi, jakie działania chcieliby realizować we współpracy czesko-polskiej po 2021 r., przy jakiej wysokości dofinansowania i w ramach którego z celów szczegółowych realizowaliby swój zamiar. Ankieta została opublikowana na stronie internetowej programu, więc każdy mógł ją wypełnić. Łącznie odpowiedziało 470 respondentów. Analiza wykazała, że w obu częściach obszaru programu największy potencjał dostrzeżono w dziedzictwie kulturowym i turystyce, celu Interreg (projekty miękkie) oraz w dziedzinie ochrony środowiska. Zarówno grupy fokusowe jak i grupa robocza korzystały z wyników przeprowadzonej w roku 2019 analizy zdolności absorpcyjnej. Wyniki tej analizy były pomocne w wypracowaniu materiału wstępnego do dyskusji, zarówno w grupach fokusowych jak i grupy roboczej, jako informacja zwrotna od beneficjentów z okresu programowego 2014-2020 i ogółu społeczeństwa.

Ewaluacje

Weryfikację aktualności potrzeb rozwojowych obszaru czesko-polskiego pogranicza przeprowadzono w celu sprawdzenia poprawności logiki interwencji programu w latach 2014-2020 oraz zidentyfikowania bieżących potrzeb rozwojowych obszaru programu. Ewaluacja odbyła się w 2019 roku. Jej adresatami były nie tylko struktury programowe, takie jak Wspólny Sekretariat, Regionalne Punkty Kontaktowe i euroregiony, ale również niektóre uczelnie, szkoły średnie, izby handlowe, agencje rozwoju regionalnego, straż pożarna itp.

Przeprowadzono również ewaluację procesową, która dotyczyła oceny procesów wewnętrznych programu związanych z jego wdrażaniem w latach 2014–2020. Badaniem była objęta także dokumentacja oraz obciążenia administracyjne programu. Ewaluacja ta odbyła się w 2019 roku. Zapytania ewaluacyjne były skierowane do wnioskodawców i beneficjentów programu 2014-2020. Była to szeroka grupa, która objęła nie tylko samorzady, ale również partnerów gospodarczych, sektor non-profit, szkoły, uczelnie itp.

Konsultacje projektu dokumentu programowego ze społeczeństwem

Opis będzie uzupełniony po konsultacjach publicznych dokumentu. Opis o konsultacjach pojawi się po tym jak się odbędą - tu napiszemy o języku komunikacji, kanałach komunikacji, czasie konsultacji.

Zaangażowanie partnerów podczas wdrażania programu

Zaangażowanie partnerów programu podczas jego wdrażania, monitorowania i ewaluacji będzie gwarantowane poprzez udział przedstawicieli odpowiednich podmiotów w Komitecie Monitorującym nowego programu. Przedstawiciele partnerów z grupy roboczej będą wchodzić w skład Komitetu Monitorującego. Prawo głosowania będą mieli wszyscy członkowie Komitetu Monitorującego, w tym przedstawiciele organizacji pozarządowych. Szeroki zakres zadań Komitetu Monitorującego zapewni partnerom realny wpływ na proces wdrażania, monitorowania i ewaluacji programu. Komitet Monitorujący omawia również plan ewaluacji oraz jego zamierzenia (wraz z pytaniami ewaluacyjnymi). Członkowie

Komitetu Monitorującego komentują wyniki ewaluacji, w szczególności indywidualne zaleceń z niej wynikających.

Wspieranie zdolności administracyjnej odpowiednich partnerów

Potencjał administracyjny partnerów pozarządowych będzie wspierany (podobnie jak w latach 2014-2020 wraz z innymi rodzajami podmiotów) głównie poprzez otwarte, bezpłatne seminaria, konsultacje, dni otwarte Wspólnego Sekretariatu oraz instruktażowe widea dla wnioskodawców/beneficjentów, ukierunkowane głównie na prawidłową administrację wniosku i projektu w trakcie realizacji, na prawidłową administrację zamówieniami publicznymi oraz na właściwą promocję wyników projektu. Poza tym wsparcie kosztów wynagrodzeń z programu umożliwi beneficjentom z sektorów non-profit ustabilizowanie kadry oraz pogłębienie wiedzy pracowników w zakresie zarządzania projektami, rachunkowości i PR.

5. Podejście do informowania o programie Interreg i jego widoczności (cele, grupy docelowe, kanały komunikacyjne, w tym wykorzystanie mediów społecznościowych, w stosownych przypadkach, planowany budżet i stosowne wskaźniki monitorowania i ewaluacji)

Informowaniem o programie oraz jego upowszechnianiem będzie się zajmować osiem Regionalnych Punktów Kontaktowych, Zarządcy Funduszy małych Projektów oraz koordynator ds. informacji we Wspólnym Sekretariacie. Głównymi celami ich działań będzie przede wszystkim informowanie ogółu społeczeństwa o istnieniu i wynikach programu (w tym o wynikach programu z okresu 2014-2020) oraz wspieranie potencjalnych wnioskodawców przy składaniu wniosków projektowych. Część działań informacyjnych, przede wszystkim szkolenia, seminaria lub webinaria, będzie skierowana do beneficjentów bezpośrednich projektów. Głównymi grupami docelowymi będą: ogół społeczeństwa, potencjalni wnioskodawcy i beneficjenci.

Działania informacyjne będą prowadzone poprzez następujące kanały komunikacyjne:

- strona internetowa programu pod adresem www.cz-pl.eu;
- profile programu na portalach społecznościowych (facebook, instagram, youtube itp.);
- wydarzenia roczne, które będą się odbywać co roku w innej części obszaru programu;
- bieżące kampanie medialne (telewizja, radio, prasa, Internet), skierowane do wydzielonych grup docelowych;
- szkolenia i seminaria dla wnioskodawców/beneficjentów.

Aby działania były skoordynowane powstanie strategia informacyjna programu. W jej ramach zostaną opracowane szczegółowe działania, ich zakładany harmonogram realizacji oraz budżet. W strategii zostaną określone również grupy docelowe, do których program chce dotrzeć ze swoją informacją.

Ponadto zostanie powołana grupa robocza ds. promocji programu. Będzie ona koordynować działania pomiędzy Regionalnymi Punktami Kontaktowymi, Zarządcami Funduszy Małych Projektów i koordynatorem ds. informacji Wspólnego Sekretariatu.

Na działania informacyjne przewidujemy kwotę 830.000 EUR.

Działania o charakterze informacyjnym będą stale monitorowane za pomocą wskaźników (np. liczba wyświetleń, liczba kliknięć, liczba dystrybuowanych materiałów promocyjnych, liczba odwiedzin strony internetowej) i dwukrotnie w trakcie okresu programowania będą poddane niezależnej zewnętrznej ocenie.

6. Wskazanie wsparcia dla projektów o małej skali, w tym małych projektów w ramach funduszy małych projektów

Program będzie wspierał projekty o ograniczonej wielkości finansowej – małe projekty - za pośrednictwem Funduszu Małych Projektów. Beneficjentami Funduszy Małych Projektów będą euroregiony, które działają na pograniczu czesko-polskim. Każdy Fundusz Małych Projektów podlega zatwierdzeniu przez Komitet Monitorujący.

Realizacja małych projektów będzie możliwa w następujących osiach priorytetowych programu: 1 (tylko środowisko), 2 (turystyka) i 4 (współpraca między instytucjami i obywatelami). Małe projekty muszą przyczyniać się do realizacji celów priorytetów, z których pozyskują finansowanie. Wybór małych projektów będzie odbywał się w sposób przejrzysty i niedyskryminacyjny, zawsze będą w nim uczestniczyli przedstawiciele strony czeskiej i polskiej.

Maksymalna alokacja finansowa na Fundusz Małych Projektów stanowi 20 % budżetu programu.

7. Przepisy wykonawcze

7.1. Instytucje programu

Tabela 10

Instytucje programu	Nazwa instytucji	Imię i nazwisko osoby do kontaktów	E-mail
Instytucja Zarządzająca	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego RCz Departament Europejskiej Współpracy Terytorialnej Republika Czeska	RNDr. Jiří Horáček	jiri.horacek@mmr.cz
Instytucja Krajowa (w odniesieniu do programów z udziałem państw trzecich lub krajów partnerskich, w zależności od przypadku)			
Instytucja audytowa	Ministerstwo finansów RCz Departament Instytucji Audytowej Republika Czeska	Mgr. Stanislav Bureš Dyrektor departamentu	Stanislav.Bures@mfcz.cz
Przedstawiciele grupy audytorów	Ministerstwo finansów RCz Departament Instytucji Audytowej Republika Czeska i Szef Krajowej Administracji Skarbowej Departament Audytu Środków Publicznych Ministerstwo Finansów Rzeczpospolita Polska	Ing. Milan Puszkailer Kierownik wydziału i Dyrektor Departamentu	milan.puszkailer@mfcz.cz i sekretariat.das@mf.gov.pl
Podmiot, na rzecz którego Komisja ma dokonywać płatności	Ministerstwo finansów RCz Departament Narodni fond Republika Czeska	Ing. Veronika Ondráčková Dyrektor departamentu	Veronika.Ondrackova@mfcz.cz

7.2. Procedura utworzenia Wspólnego Sekretariatu

Zgodnie z art. 46, ust.2 Rozporządzenia Interreg, Instytucja Zarządzająca programem w porozumieniu ze swoim partnerem Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej RP (dalej Instytucja Krajowa) utworzy Wspólny Sekretariat jako część wspólnej struktury organizacyjnej do zarządzania i wdrażania programu.

Wspólny Sekretariat ma swoją siedzibę w Republice Czeskiej w Ołomuńcu i funkcjonuje w strukturze Centrum Rozwoju Regionalnego Republiki Czeskiej (pod adresem: Centrum pro regionální rozvoj ČR – Společný sekretariát, Háłkova 171/2, 779 00 Ołomuniec).

Tworzy go wspólny międzynarodowy zespół, w którym czescy i polscy pracownicy pracują wspólnie bez względu na to z jakiego są państwa lub regionu. Wspólny Sekretariat używa obu języków - czeskiego i polskiego. We Wspólnym Sekretariacie pracują pracownicy Centrum Rozwoju Regionalnego Republiki Czeskiej, a także delegowani pracownicy Urzędów Marszałkowskich województw dolnośląskiego, opolskiego i śląskiego.

Wspólny Sekretariat wspiera Instytucję Zarządzającą i Komitet Monitorujący w wykonywaniu ich funkcji. W trakcie realizacji programu odpowiada głównie za komunikację z wnioskodawcami i partnerami projektu. Zajmuje się działaniami związanymi z przygotowaniem propozycji projektowych i wniosków projektowych łącznie z odpowiedzialnością za kontrolę i ocenę wniosków projektowych oraz wspiera działania Komitetu Monitorującego. Planuje i realizuje działania informacyjne i promocyjne w ramach programu. W trakcie realizacji projektu uczestniczy w przygotowaniu umów/decyzji o przyznaniu dotacji dla projektu, administruje zmiany w projektach, kontroluje współpracę transgraniczną i wpływ transgraniczny w trakcie realizacji projektu, zatwierdza końcowy raport monitorujący oraz wniosek o płatność. Oprócz tych działań udziela wsparcia instytucjom programowym w celu prawidłowej realizacji programu.

Niektóre działania Wspólnego Sekretariatu wspierane są przez podmioty regionalne, którymi po stronie czeskiej są urzędy krajowe krajów: morawsko-śląskiego, ołomunieckiego, pardubickiego, hradeckiego i libereckiego, po stronie polskiej zaś Urzędy Marszałkowskie województw: dolnośląskiego, opolskiego i śląskiego. Współpracują z Wspólnym Sekretariatem szczególnie w zakresie udzielania informacji i wsparcia wnioskodawcom, w tym prowadzenie konsultacji propozycji projektowych. Udzielają wsparcia partnerom realizowanych projektów oraz uczestniczą w promocji programu na terenie właściwego regionu.

7.3 Podział odpowiedzialności pomiędzy uczestniczącymi państwami członkowskimi oraz, w stosownych przypadkach, państwami trzecimi lub krajami partnerskimi oraz KTZ w przypadku korekt finansowych dokonywanych przez instytucję zarządzającą lub Komisję

Indywidualne korekty finansowe

Instytucja Zarządzająca postępuje zgodnie z art. 52 Rozporządzenia Interreg zapewnia, aby wszelkie kwoty wypłacone w wyniku nieprawidłowości zostały odzyskane od głównego lub jedyne go partnera. W związku z tym partnerzy zobowiązani są do zwrotu wszystkich bezpodstawnie wypłaconych kwot Partnerowi Wiodącemu.

Jeśli:

- Partnerowi Wiodącemu nie uda się zapewnić zwrócenia bezpodstawnie wypłaconych kwot przez pozostałych partnerów projektu, lub
- Instytucji Zarządzającej nie uda się odzyskać bezpodstawnie wypłaconej kwoty od Partnera Wiodącego lub jedyne go beneficjenta,

odpowiedzialność za zwrot przechodzi na państwo członkowskie. Odpowiedzialność finansowa spoczywa na państwie, w którym partner, któremu kwota została bezpodstawnie wypłacona, ma siedzibę lub w którym jedyne go beneficjent jest zarejestrowany. Państwo zwróci środki w terminie uzgodnionym przez Instytucję Zarządzającą, Instytucję Krajową oraz instytucję wykonującą funkcję księgową.

Zryczałtowane i ekstrapolowane korekty finansowe

W przypadku korekt finansowych, które zostaną zastosowane względem całego programu lub jego części, państwa członkowskie uczestniczące w Programie poniosą odpowiedzialność za ww. korekty proporcjonalnie do stopnia zawinienia dotyczące nieprawidłowości, będącej przyczyną korekty.

Jeśli określenie stopnia winy państwa członkowskiego nie jest możliwe (np. zryczałtowana korekta finansowa jest wynikiem nieprawidłowych wspólnych procedur lub zasad), odpowiedzialność finansowa każdego z państw członkowskich biorących udział w programie jest ustalona

PROGRAM INTERREG CZECHY - POLSKA

proporcjonalnie. Decydującym czynnikiem jest udział wydatków beneficjentów z każdego państwa członkowskiego w całkowitym zestawie wydatków, którego dotyczy ryczałtowa lub ekstrapolowana korekta finansowa.

Inne szczegółowe ustalenia dotyczące odpowiedzialności za korekty finansowe zostaną zawarte w Porozumieniu o współpracy pomiędzy Instytucją Zarządzającą a Krajową.

8. Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

Tabela 11: Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

Planowane stosowanie art. 94 i 95	TAK	NIE
Od momentu przyjęcia, program będzie wykorzystywał refundację wkładu Unii w oparciu o stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe i stawki ryczałtowe w ramach priorytetu zgodnie z art. 94 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (jeżeli tak, proszę wypełnić aneks 1)	☐	☒
Od momentu przyjęcia, program będzie wykorzystywał refundację wkładu Unii w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami zgodnie z art. 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (jeżeli tak, proszę wypełnić aneks 2)	☐	☒

Załączniki

Mapa 1: Mapa obszaru objętego programem

Mapa 1: Mapa obszaru objętego programem

